

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2171
2,90€ | 2 MAIG 2021

Joan Guerrero

Gitanes a Alhama de Guadix (Granada) als anys vuitanta.

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-12)

La resiliència del poble gitano

La Pastoral Gitana convida a superar els recels
i a acompanyar aquest col·lectiu

P 16-17

«Sempre estimaré
Terrassa, però miro el
present amb passió»

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

PASTORAL OBRERA DE BARCELONA

Els divendres, a les 17.30 h
(repetició dissabtes a les 18 h)

Primer de Maig

PROU PRECARIETAT!!

PROTECCIÓ SOCIAL DIGNA

Moviments Obrers Cristians (ACO, GOAC, JOC, MIJAC)

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Get it on
Google play

Virtuts de la cultura gitana

Són la minoria ètnica més nombrosa a Europa. Solidaris dins la pobresa, acullen el qui s'hi atansa. Tenen cura dels seus ancians fins a la mort. Solen traspuar joia de viure i humor. Són resilients: tot i que han passat segles oprimits, castigats i empresonats, han tirat sempre endavant. Respecten el dol. Els darrers estudis situen l'origen d'aquesta ètnia al Panjab, entre l'Índia i el Pakistan. A Catalunya, hi ha documentats gitanos des del segle XV. Molts ignoren que al Rosselló s'ha conservat el català gràcies als gitanos i que artistes inoblidables com Charles Chaplin o Elvis Presley procedien de famílies gitanes. Enguany ha fet 50 anys del Primer Congrés Mundial del Poble Gitano, celebrat al barri londinenc d'Orpington (8 d'abril del 1971), allí es van decidir la seva bandera blava (cel) i verda (terra) amb una roda de carro que simbolitza la seva itinerància i l'himne oficial *Gelem Gelem* (en romaní: «Vaig caminar, vaig caminar»).

El Dia Internacional del Poble Gitano (8 d'abril) se celebra arreu. S'ajunten, es vesteixen de gala i, a la vora del riu que tinguin més a prop (a Barcelona, el Besòs), tiren pètals de flors i candel·les pels difunts: així s'identifiquen com un poble que viu a molts llocs i al mar s'ajunten tots.

Però els gitanos encara no apareixen als textos escolars i rares vegades els

mitjans transmetem al gran públic els valors positius de la seva cultura. Resta encara per dur a terme un gran treball d'obertura i informació, per desterrar dels cors la desconfiança i el rebuig. Les nostres comunitats catòliques haurien de sentir-se instades a sortir a trobar els gitanos com ho han fet algunes d'evangèliques. Ajudar que el calé creient d'avui se senti membre actiu de l'Església i que la persona allunyada trobi la possibilitat d'apropar-s'hi. El bisbe Joan Carrera —seguint la tradició de l'arquebisbat de Barcelona, pioner en la pastoral calé— juntament amb sor Carme Rullo, religiosa al servei dels gitanos de la riera d'Argentona i amb Joan Muñoz, gitano, avui prevere, va acompanyar el pelegrinatge dels gitanos catalans a Roma el maig del 1997 amb motiu de la beatificació de Ceferino.

L'escultor imatger sarrianenc Josep M. Camps i Arnau (1879-1968), pare del nostre col·laborador Oriol Camps, tenia un gitano com a model, per això hi ha moltes imatges del Sagrat Cor o de sant Josep a les nostres parròquies, davant de les quals preguem, que mostren els trets vigorosos d'un home d'aquesta ètnia. Crist també té rostre gitano.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

23
Opinió

25
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

38
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Sergi Gordo, nou secretari general de la Conferència Episcopal Tarraconense

PÀGINA 19

36-37
Nou document per visibilitzar els valors religiosos

Benjamí Planes, In memoriam

PÀGINA 22

L'audiència de Ràdio Estel

PÀGINA 38

47
Jesús Alberto González, delegat de Migracions de la diòcesi de Tenerife

La setmana en tuits

JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
@BISBESAIZ

Arquebisbe electe de Sevilla
El Sant Pare Francesc m'ha nomenat arquebisbe de Sevilla. Pregueu per mi, perquè sigui un pastor segons el Cor de Crist, mansuet, humil, que fa del servei l'eix de la seva vida, que dona la vida pel Senyor i pels germans

JORDI NIEVA-FENOLL
@JORDINIEVA

Catedràtic de Dret Processal
Propaganda nazi. Explicava que amb els 5,50 marcs que costava diàriament a l'Estat una persona amb una malaltia hereditària, podia viure una família sana durant un dia. Convé no oblidar aquestes salvatjades, sobretot per tal de no repetir res de semblant avui dia

EDUARD QUEROL BOIRA
@QUEROLEDUARD

Periodista
En mig matí, la Torre de Maria de la Sagrada Família ha crescut 11 metres. Ja arriba als 127! Al nou element arquitectònic, s'hi afegeix l'estrella de l'alba. Aquesta Stella Matutina il·luminarà Barcelona a partir del proper Nadal

CRISTINA CABREJAS
@CRISTINACG74

Periodista
Ara que ha fracassat la Superlliga tornarem al futbol ple de valors, que ajuda els petits clubs i on els diners i les primes no tenien importància... encara bo

HELENA MALENO GARZÓN
@HELENAMALENO

Defensora dels drets humans
Agraeixo a les principals organitzacions de cooperació i drets humans la seva tasca per protegir-me

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Sant Jordi especial

El claustre de l'església de Santa Anna Hospital de Campanya de Barcelona va ser, el 23 d'abril, el punt principal de la nostra programació en directe entre les 8 i les 16 hores, en una Diada de Sant Jordi molt especial i oberta malgrat les restriccions. L'espai *El Mirador de l'actualitat* va ser des del mateix lloc, en aquest cas amb un col·loqui enregistrat en què van participar representants de les editorials Claret, Paulines, Fragmenta i Ciutat Nova. A les 18.30 h, una entrevista al cardenal Lluís Martínez Sistach va servir per presentar els seus llibres *Evangelitzar amb alegria les grans ciutats* i *Actualitat pastoral dels sínodes diocesans i concilis provincials* (Claret).

Al matí, el programa *A Primera Hora* va compartir estones amb grans personalitats de la política, la cultura i la societat catalana en general. També vam conversar amb el secretari de Salut Pública de la Generalitat, Josep Maria Argimon, i el president del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, Jaume Padrós. Els programes *Cinquèters* i *Delicatessen*, recomanacions de llibres i altres sorpreses van completar una jornada combinada, a més, amb una gran selecció de música catalana per a una jornada de roses, llibres i fraternitat.

L'efemèride de la setmana

3 de maig del 1786: neix a Bra (Itàlia) sant Josep Benet Cottolengo, religiós fundador de la Petita Casa de la Divina Providència.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Al famós Crist que presideix la ciutat de Rio de Janeiro li ha sortit un competidor, i dins del Brasil mateix. Al sud del país, a la població d'Encantado, s'està construint una altra escultura de Jesús encara més alta, que arribarà als 43 metres. El projecte és iniciativa d'un polític local i d'una associació catòlica.

LA SAL DE LA TERRA

Justícia i perdó

Després d'una espera interminable, arriba el moment d'embarcar en una pastera de plàstic, amb el bebè entre els braços, on es fonen passat i present, l'infern i l'esperança. Saben que la travessia per mar, deserts, murs, militars i màfies no és més que un bitllet de vida o mort. Si no naufraguen, si no es tiren per la borda, si no els deporten, si no els raptan, si no els tanquen, si aconseguen saltar la tanca, si no emmalalteixen, volen simplement viure a la casa comuna.

Els acollim? Els rebem amb metralleres, camps de concentració, o simplement, els capturem i abandonem a la sorra del desert. Si passen a aquest costat de la frontera, el seu sofriment no ha acabat. Els explo-

Hi ha almenys 600.000 migrants a Espanya sense papers

JOSÉ MIGUEL HERNÁNDEZ
Historiador

El matí del 7 d'octubre del 1934 el general Domènec Batet rebia al seu despatx de Capitanía General de Catalunya Lluís Companys. Els successos que havien començat hores abans havien dut a proclamar l'Estat Català des del balcó principal del Palau de la Generalitat però, al final, tot havia acabat amb la rendició del president i l'equip de govern. El general Batet, que havia donat instruccions que arribessin sans i estalvis davant seu, va desobeir l'ordre del general Franco, encarregat de reprimir la revolta, d'entrar a sang i foc al Palau. Per això Franco li tenia una especial animadversió, perquè li va restar el protagonisme que ambicionava, protagonisme que va ser per a Batet, al qual van concedir la *Laureada de San Fernando* per aquest fet.

tem laboralment i els imposen tota mena de traves legals, per a l'habitatge, la sanitat, el treball i els ignorem o bé els odiam.

A Espanya, gairebé 8 milions de persones són immigrants. Aproximadament el 70% són migrants laborals, que es volen guanyar la vida treballant. El seu treball és imprescindible per sostenir la nostra Seguretat Social, les nostres famílies i les nostres feines.

Són imprescindibles, però la majoria viu i treballa als marges. Hi ha almenys 600.000 migrants a Espanya sense papers. Són els bracers en la construcció de Madrid i Barcelona, els temporers del camp, les treballadores que netegen i cuiden ancians i malalts. Són imprescindibles, però treballen sense contracte. Un de cada tres viu en la pobresa o en guetos de misèria, o fàbriques abandonades, amb les rates, com animals. Qui es recorda ja dels in-

PUNT DE VISTA

Batet, catòlic, militar, nacionalista

El 13 de juny del 1936 Batet va ser nomenat cap de la VI Divisió Orgànica, amb seu a Burgos. Va percebre que molts militars estaven a favor d'un cop d'Estat i, quan va arribar el 18 de juliol, es va negar en rodó a sumar-se a la rebel·lió. Detingut per un capità, ajudant seu, es va comunicar al general Mola el fet i aquest, després d'uns moments de silenci, va ordenar «que el tractessin bé». Va ser retingut a la presó provincial de Burgos i posteriorment seria traslladat al fortí de San

Recentment li han estat reconeguts els serveis que va prestar a Catalunya i la República

JORDI GAYA NOFRE

Membre del Moviment Cultural Cristià

cendis de Lepe, Lucena del Puerto o Badalona?

Les migracions són un signe del temps, clam dels empobrits. Entre tots hem de prendre consciència que la pota que els esclafa, aquí i allí, és la nostra pota, són les nostres institucions i les nostres formes de vida.

Sense un reconeixement de la nostra responsabilitat i la nostra falta de vergonya, difícilment podrem treballar per la Justícia amb les persones immigrants. Per tant, la nostra primera obligació és llevar la pota. La segona, restituir la riquesa robada. La tercera, demanar perdó. Qualsevol plantejament que no parteixi d'aquests tres principis, és un plantejament radicalment injust, si no cínic, canalla o criminal.

Si volem transformar la política criminal en solidària, necessitem crear pressió moral alliberadora, que desemmascari la nostra responsabilitat.

Cristóbal, a Pamplona. Quan Franco va esdevenir cap de l'Estat, no va dubtar a complir la seva venjança pels successos de Barcelona i per no haver-se unit a la rebel·lió: jutjat en Consell de Guerra el 8 de gener del 1937, va ser condemnat a mort després que li hagués estat retirada la *Laureada* i hagués estat donat de baixa a l'Exèrcit.

Domènec Batet i Mestres, afusellat el 18 de febrer del 1937, va ser un militar vilipendiat per nacionalistes catalans i les esquerres per no haver-se sumat a la revolta de Companys. Els franquistes no li van perdonar que fos un republicà que no es va unir al cop. Només recentment li han estat reconeguts els serveis que va prestar a Catalunya i la República.

UN NOU LLINDAR

La millor política, al servei del poble

Els polítics són cridats
a preocupar-se de la
fragilitat dels pobles
i de les persones

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La proposta ens ve del papa Francesc i de la profunditat d'aquest tema en la seva encíclica *Fratelli tutti* (FT) («Germans tots»). Més que mai necessitem referents fiables a l'hora d'experimentar el gust de sentir-nos poble i viure el goig d'una construcció en comú. «Fa falta desenvolupar el gust espiritual d'estar a prop de la vida de la gent, fins al punt de descobrir que això és font d'un goig superior» (EG 268). A més diu que això ho hem contemplat en Jesús quan reconeixem que el seu amor ens dignifica i ens sosté, sobretot quan aquesta mirada seva s'amplia i s'adreça plena d'afecte i ardor vers tot el seu poble. Aquesta aportació del papa Francesc al moment que vivim és el que em va moure a enviar a tots els polítics de la nostra illa de Mallorca —govern, consell, parlamentaris i alcaldes— l'esmentada carta-encíclica *Fratelli tutti* pel bon servei que ens pot fer a tots i de forma particular als implicats en la responsabilitat política, que ho han agraït. Sempre he pensat que l'Església, per damunt de tota legítima diferència, tenim l'obligació d'entrar en diàleg i oferir el pensament social que brolla de l'Evangeli, que sempre serà un bé per al poble.

Referint-se a la política, el papa Francesc diu que «fa falta la millor política posada al servei del veritable bé comú» (FT 154) i que «el menyspreu dels febles pot amagar-se en formes populistes, que alguns utilitzen demagògicament per als seus fins, o en formes liberals al servei dels interessos econòmics dels

poderosos. En ambdós casos s'adverteix la dificultat per pensar un món obert que tingui un lloc per a tots, que incorpori els més dèbils i que respecti les diverses cultures» (FT 155). «Els polítics són cridats a preocupar-se de la fragilitat dels pobles i de les persones. Cuidar la fragilitat vol dir força i tendresa, lluita i fecunditat, enmig d'un model funcionalista i privatista que mena inexorablement a la cultura del rebuig» (FT 188). Tanmateix, això s'agreuja quan en el discurs polític i mediàtic es recorre a la desqualificació, a l'insult, al menyspreu, a la mentida o a la calúnnia, fins i tot quan s'actua amb el virus anomenat *fake news* expandit com a fenomen global que infecta qualsevol esforç sincer de comunicació.

«Els grups populistes tancats —diu el papa Francesc— desfiguren la paraula "poble", atès que en realitat no parlen d'un veritable poble, ja que la categoria de "poble" és oberta» (FT 160). La concreció s'envesteix amb el greu problema de l'atur, ara més agreujat amb la pandèmia. Per això dirà que «el gran tema és el treball. La cosa veritablement popular —perquè promou el bé del poble— és assegurar a tothom la possibilitat de fer brotar les llavors que Déu ha posat en cadascú, la seva capacitat, la seva iniciativa, les seves forces. Aquesta és la millor ajuda per a un pobre, el millor camí cap a una existència digna [...] La política no pot renunciar a l'objectiu. No existeix pitjor pobresa que aquella que priva del treball i de la dignitat del treball» (FT 162).

Poble gitano, veïns que són minoritzats

L'Església catòlica reivindica el seu paper de promoció a través de la Pastoral Gitana, tot i la puixança dels evangèlics

«Avui el Papa s'ha tornat gitano i també avui els gitanos ens hem tornat catòlics cent per cent.» Amb aquest entusiasme, Manuel Heredia, president de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya, festejava la cerimònia de beatificació d'El Pelé, Ceferino Giménez Malla, per part de Joan Pau II el 4 de maig del 1997 [la crònica es pot consultar al *Catalunya Cristiana* n. 921] i entre uns quatre mil gitanos vinguts d'Europa i Àsia.

24 anys després i a tocar de la seva festivitat, s'escau reivindicar la figura d'aquest màrtir de la Guerra Civil, nascut, probablement a Benavent del Segrià el 1861, com un home «fidel al seu poble i a la seva raça (...) que va saber sembrar concòrdia i solidaritat entre els seus, actuant de mitjancer en els conflictes que sovint entelen les relacions entre païos i gitanos», com s'hi va referir el Papa polonès.

Així de planer ho proposa la religiosa xaveriana Elisa Soler Reverté que ha passat tota una vida amb el poble gitano: «Que la gent miri de tenir amics i amigues gitanos és una *diferència inquietant*, com s'expressa Teresa San Román al llibre que du aquest mateix títol; no els hem de tenir por ni rebuig: coneixent-los, els es-

Molts gitanos catalans van participar en el pelegrinatge a Roma per a la beatificació de Ceferino el maig del 1997 encapçalat pel bisbe Joan Carrera.

ELISA SOLER
«Viure amb els gitanos em va canviar la vida. Dins de la pobresa són solidaris. Fan una acollida extraordinària si t'hi atances i els coneixes»

times.» San Román, catedràtica jubilada d'Antropologia de la UAB, explica que per vèncer aquesta diferència «no s'han de tenir prejudicis contra ells; és veritat que ells també en tenen, però són menys. És un prejudici assentat no només perquè són d'una cultura diferent, sinó perquè molts d'ells són d'una classe social molt baixa».

La discriminació a l'hora de buscar feina o segregar-los en fer un àpat a un restaurant són experiències que Elisa Soler explica amb dolor al programa *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel: «Quan els gitanos es fan visibles, els volem invisibles. En les estructures socials gairebé no els trobem. Som una societat racista, però molt especialment amb els gitanos. No acceptem la diferència i, en no acceptar-la, ens crea un rebuig i no en volem saber res.» Això ha provocat que, tot i que els gitanos «ens sentim orgullosos de ser-ho, hi hagi alguns *gitanos invisibles* que decideixen que per salvaguardar el seu lloc de treball ho amaguen. Això es veia malament entre nosaltres, ja que no es pot renunciar a la identitat. Ara, tot i que encara no s'ha superat l'antigitanisme, hi ha més gitanos que es promocionen (metges, enginyers, assistents i educadors socials) i prego-

nen que són gitanos sense que els comporti cap perjudici», remarca Domingo Jiménez Montaña, professor ja jubilat.

Si bé és cert que l'arribada de la democràcia a l'Estat espanyol significa un punt d'inflexió en la millora de les condicions de vida de la població gitana i en la legislació, «una cosa és la llei i una altra la situació social en què viuen», constata Elisa Soler. La normalització educativa de l'alumnat gitano continua lluny (per exemple, només un 20% dels que comencen l'ESO, l'acaben), la desocupació i la subocupació és molt superior a la de la resta de la població, els déficits en habitatge social perjudiquen un gran nombre de famílies gitanes (moltes viuen en xaboles o assentaments segregats), taxes de salut més deficitàries... són alguns dels aspectes a què es refereix la religiosa.

En aquest sentit, Jiménez valora positivament les últimes polítiques públiques impulsades per la Generalitat (plans integrals a favor de el poble gitano) i les declaracions de Parlament de Catalunya però observa que «no arriben del tot a la base. És necessària una inversió econòmica important especialment en la qüestió laboral per a un sector de la població que ha perdut molt amb les crisis: per exemple, els que viuen del *mercadillo* estan majoritàriament arruïnats».

Educació per a la transformació social

De fet, la Unió Europea informa que fins a un 80% de la població gitana està en risc greu d'exclusió social (Agència de Protecció dels Drets Fonamentals de la UE): «Òbviament, hi ha molts més gitanos integrats avui que a mitjans dels anys seixanta, quan vaig iniciar els primers estudis. No seria capaç de donar una xifra concreta d'exclusió, ara bé, hi ha dues raons per aquesta marginació: la primera perquè ja ho estan econòmicament, de marginats, i a aquest tipus de marginat se'l margina sempre o gairebé sempre. La segona perquè hi ha una tradició prejudiciosa de marginació vers els gitanos, que té a veure amb la seva cultura i la seva història. És cert que n'hi ha molts d'altres que estan en bona posició social, que no estan marginats, però en ocasions sí menystinguts, en especial en els

El papa Francesc va rebre una representació de gitanos el maig del 2019 als quals va manifestar que «de segona categoria, no ho són ells, sinó els qui els descarten».

seus drets polítics i lingüístics. Per raó d'aquest prejudici construït històricament que impregna moltes de les seves relacions», sosté San Román.

La tensió entre la permeabilitat dels gitanos a les societats d'arribada i l'endogàmia com a protecció grupal davant segles de persecució hi és present: «Podem constatar que a major estatus social és més fàcil que hi pugui haver un casament mixt paio-gitano, però com més marginat sigui el gitano això serà menys probable. Un es casa amb la gent amb què es tracta», assenyala San Román. També opina que «l'automatge dels gitanos varia per grups d'acord amb l'educació, l'estatus social, el nivell de coneixement de si mateixos i de la societat. Ara bé, els gitanos que he pogut conèixer i que es reconeixen com a tals pensen que hi ha marginació sobre el poble gitano».

Jiménez subratlla que «el poble gitano és igual de divers que la societat (diferents formes de treball, formació, residència). Ara bé, sí que hi ha uns valors comuns: el respecte i l'afecte a la gent gran (són el pou de saviesa, t'orienten en el camí a seguir i se'ls sol tenir a casa fins que moren), la família cobra un paper importantíssim (no només la nuclear, sinó també l'extensa) i l'amor a la vida». I destaca els canvis en el paper de la dona: «Les gitanes no s'han quedat enrere en aquesta revolució de la dona. A la Fundació Pere Closa [que Jiménez

TERESA SAN ROMÁN

«Els gitanos que he pogut conèixer i que es reconeixen com a tals pensen que hi ha marginació sobre el poble gitano»

El beat Ceferino va ser un laic terciari franciscà, catequista, «d'una honradesa escrupolosa» (escrivia el bisbe Carrera) i va patir martiri a Barbastre el 8 d'agost del 1936.

va presidir 19 anys], per exemple, tenim més noies que nois estudiant, són despertes i volen escalar llocs socials. La formació és molt important, aquesta és la clau per a un futur millor i menys incert per al poble gitano. La dona gitana sempre ha tingut un paper fonamental a la casa, és qui potencia i afavoreix la cultura, la que vesteix i alimenta els seus fills.»

A tot això, cal afegir les darres onades migratòries a Catalunya que fan que els gitanos tinguin «una enorme competència que abans no tenien: en la venda, en la cerca de feina, en la representació i en la captació de recursos davant les institucions, les polítiques socials de tot tipus...», assenyala San Román.

Elisa Soler va començar a ser docent d'alumnat gitano als anys vuitanta al Camp de la Bóta: «Ara la situació és totalment diferent. Abans els nens anaven a escola i quasi cap acabava la primària; i ara molts acaben la primària, la secundària i n'hi ha que van a la universitat.» Ara bé, es lamenta que «l'absentisme escolar dels fills dels gitanos és alt i és un dels problemes més greus que tenim. S'ha accentuat amb la pandèmia ja que tenen molta por i no els volen portar a l'escola. Però ha estat un problema des de sempre».

Una vertadera escola activa facilitaria la participació de l'alumnat gitano ja que, segons Soler, «els alumnes han d'estar tot el dia a la cadira, quiets; el nen gitano és molt mogut i necessiten espais oberts». S'hi afegeix un altre dèficit que reivindiquen des de l'associació Ensenyants amb gitanos: «En els llibres de text no hi ha mai cap referència al món gitano. Hi ha missatges negatius, un vocabulari diferent que no tenim en compte... és una discriminació també present a l'ensenyament.» Per a Soler, la clau és que «la convivència és un enriquiment i ha de ser entre tothom; no hi pot haver segregació: escoles amb molts gitanos i escoles on no n'hi ha.»

L'Església catòlica, al costat

Precisament, l'ensenyament i la formació han estat dues palanques que, històricament, l'Església catòlica ha proposat al poble gitano. «Sempre defenso el paper pioner de promoció, formació i assistència que va fer l'Església cap al poble gitano quan no hi havia associacions

que ho fessin. Molts dels líders de l'associacionisme gitano van sortir de grups d'Església, com la Pastoral Gitana», subratlla l'agustí fra Juan Alberto Pérez Díez, responsable del Secretariat de Pastoral Gitana de l'arxidiòcesi de Barcelona.

En efecte, diversos religiosos i laics s'han desgastat i han intentat reivindicar el paper dels gitanos en l'Església diocesana com els jesuïtes Pere Closa i Lluís Artigues, l'escolapi Francesc Botey i Vallès, les religioses Carme Rullo (amb els gitanos d'Argentina) i Elisa Soler o el P. Manel Pousa. «Malgrat que intentem implicar l'Església sinodal, hi ha poca gent que es compromet amb aquest món marginal i, a la pràctica, els que ens hi dediquem pel nostre compte i risc som uns franc tiradors», remarca fra Pérez Díez.

Aquestes dificultats es fan més evidents a mesura que s'ha anat consolidant un viratge en la celebració de la fe en el poble gitano, que ja anticipava el bisbe Joan Carrera en l'article «El "tío Manolo"», amb motiu de la mort de Manuel Alunda, patriarca dels gitanos de la Mina: «S'ha obrat un canvi religiós entre els gitanos, d'uns anys ençà. Són molts, entre les generacions més joves, els qui han passat a formar part d'una comunitat religiosa no catòlica, dinàmica i comunicativa. No em dol el seu treball. Sí que em dol que la presència pastoral dels catòlics en el món gitano, tot i haver comptat amb homes admirables com el pare Botey, continuï sent una assignatura pendent» (*Catalunya Cristiana* n. 894, 7/11/1996).

En efecte, segons fra Pérez Díez, el 80% dels gitanos que professen a Catalunya pertanyen a l'Església evangèlica de Filadèlfia. «Són religiosos i creuen en un sol Déu, que els ajuda, els estima, però els fan por les nostres esglésies, ho vaig comprovar quan vaig anar a Roma a la beatificació del Ceferino (fosc, imatges...). Els al·leluies —com és coneguda aquesta branca dels protestants— han sabut agafar el sentir del poble gitano (cants, *palmas*, litúrgies, reunions a domicili per treballar la Bíblia). Els gitanos viuen els valors cristians: solidaritat, compartir, cuidar de la gent gran i els nens», remarca Elisa Soler.

«L'Església evangèlica ha estat sempre més en sortida, com la que els catòlics reivindiquem ara. És el que intentem fer a la Pastoral Gita-

JUAN ALBERTO PÉREZ

«Molts dels líders de l'associacionisme gitano van sortir des de grups d'Església, com la Pastoral Gitana»

DOMINGO JIMÉNEZ MONTAÑO

«La formació és molt important, aquesta és la clau per a un futur millor i menys incert per al poble gitano»

Imatge de sant Josep al monestir de Sant Jeroni de la Murtra, obra de l'escultor Josep M. Camps i Arnau, que tenia de model un gitano.

na, porta a porta, gitano a gitano. Ara bé, la majoria d'aquestes esglésies ratllen el sectarisme i ataquen l'Església catòlica. Observo que molts gitanos venen a buscar ajuda a les nostres parròquies i, en canvi, van a buscar la part espiritual als evangèlics perquè consideren la nostra litúrgia com a *desaboria*, sense substància, més seca», es lamenta fra Juan Alberto.

Tots aquests anys d'acompanyament als gitanos fan concloure a fra Juan Alberto que «te'ls guanyes poc a poc a través del cor, des de la proximitat i des de la humilitat. D'aquesta manera, no pas a través del cap, arribes a estimar-los i a eliminar els recels que hi ha per totes dues bandes». Elisa Soler admet que «viure amb ells em va canviar la vida».

A mi no em costa gaire ser solidària perquè tinc tot allò necessari. Però ells, dins de la pobresa són solidaris. Fan una acollida extraordinària si t'hi atances i els coneixes». La religiosa també destaca la resiliència d'aquest poble: «Els gitanos han passat segles oprimits, castigats, empresonats i també morts. Si encara reivindiquen el que els és propi, això és resistència pura.»

Barcelona, arquebisbat pioner en la Pastoral Gitana

L'any 1965 l'arquebisbat de Barcelona creava el primer Secretariat de Pastoral Gitana a l'Estat espanyol de la mà de Mn. Jordi García-Díe. Es recollia tot un treball de Mn. Narcís Prat, que havia estat director de Càritas de Barcelona i promotor de la primera Trobada Nacional de Gitanos (Madrid, 1967). Actualment, Xavier Novell és el bisbe consiliari d'aquesta pastoral a la Conferència Episcopal Espanyola. «La majoria de diòcesis que tenen aquesta pastoral la tenen vinculada a la Pastoral Social; a Barcelona ara depèn d'Apostolat Seglar, havíem de canviar l'orientació: dels gitanos com a objecte d'ajuda i assistència, a subjectes d'evangelització. La missió de la Pastoral Gitana és el servei espiritual i l'acompanyament», relata fra Juan Alberto Pérez Díez, responsable del Secretariat de Pastoral Gitana de l'arxidiòcesi de Barcelona, que els agustins han assumit com un compromís amb la diòcesi.

La biografia de fra Juan Alberto revela una convivència regular amb els gitanos des de ben petit i en els acompanyaments pastorals que ha fet un cop

adult: «Nom'ha costat treballar amb ells, ficar-me en la seva realitat i en la seva marginalitat. M'he agitanat una mica.» Aquest agustí constata la resistència per part d'alguns rectors de parròquies en barris amb població gitana que consideren suficient ajudar els gitanos (roba, aliments, serveis socials), però sense que aquests vinguin a celebrar al temple catòlic: «Molts fidels m'han dit que marxarien si venen els gitanos. Són rebutjats perquè són incòmodes per als veïns. Aquesta imatge pejorativa es basa en uns prejudicis i estereotips que tots tenim.»

Malgrat els intents de conformar un equip estable amb històrics d'aquesta pastoral i també amb gitanos o les congregacions religioses que s'han incardinat en barris gitanos, fra Juan Alberto no està tenint gaire èxit. «A tots els que han treballat en aquesta Pastoral els dic que nominalment en formen part. Els meus intercessors són el beat Ceferino i la beata Emilia Fernández Rodríguez (gitana d'Almeria, coneguda com La canastera que va ser beatificada el 25 de març del 2017 pel papa Francesc)».

Vida eclesial

Aquesta setmana informem de la I Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran, parlem amb l'arquebisbe electe de Sevilla Josep Àngel Saiz, recollim el canvi a la Secretaria general de la Tarraconense i presentem el disc Sois el ahora de Dios

Se celebrarà el diumenge 25 de juliol amb el tema «Jo soc amb tu tots els dies»

I Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran

El Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida ha anunciat la celebració de la primera Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran, amb el tema *Jo soc amb tu tots els dies*, per «expressar la proximitat del Senyor i de l'Església en la vida de cada persona gran, especialment en aquest moment difícil de pandèmia».

«Jo soc amb tu tots els dies» també és una promesa de proximitat i esperança que joves i grans puguin expressar-se mútuament. No només els nets i els joves són cridats a ser presents en la vida de la gent gran, sinó que els grans i els avis també tenen una missió d'evangelització, d'anunci, de pregària i de guia dels joves a la fe.

Així mateix, s'informa que per facilitar la celebració de la jornada, a les Esglésies locals i les associacions, el Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida proposarà, a partir de mitjans de juny, algunes eines pastorals que estaran disponibles a www.amorislaititia.va.

El papa Francesc va anunciar la institució d'aquesta jornada després del res de l'Àngelus del diumenge 31 de gener, establint-ne la celebració el quart diumenge de juliol, prop de la memòria litúrgica dels sants Joaquim i Anna, avis de Jesús.

«Baula» entre generacions per transmetre als joves l'experiència de la vida i la fe, «sovint els avis són oblidats», va subratllar el Papa en aquella ocasió, «i nosaltres oblidem aquesta riquesa de custodiar les arrels i transmetre-les».

En el discurs inaugural de l'Assemblea Plenària, l'arquebisbe de Barcelona i president de la Conferència Episcopal Espanyola, el cardenal Joan Josep Omella, va recordar aquesta jornada «i com des del principi del seu ministeri petrí, el Papa ha manifestat una preocupació especial pels ancians i ha denunciat molts cops la seva exclusió de la societat: un poble que no custodia

els avis, un poble que no respecta els avis, no té futur, perquè no té memòria, ha perdut la memòria».

D'altra banda, a través d'una carta adreçada als participants de la XXVII Cimeralberoamericana, el Papa va reiterar que la vacunació contra el Covid hauria de ser considerada un «bé comú universal» i va demanar més solidaritat entre els països per garantir una distribució equitativa de les vacunes, «no basada en criteris purament econòmics, sinó tenint en compte les necessitats de tots, especialment dels més vulnerables».

Museus Vaticans

L'oficina de premsa de la Santa Seu ha anunciat el naixement de «*Celata Pulchritudo*. Els secrets dels Museus Vaticans», el nou projecte multimèdia que sorgeix de la col·laboració entre Vatican News i els Museus Vaticans. Es tracta d'una sèrie de vídeos curts que narren l'art de les col·leccions

Tomàs Fernández Blanco

El Papa anima ancians i joves a caminar plegats.

PAPA FRANCESC
«Sovint els avis són oblidats i nosaltres oblidem aquesta riquesa de custodiar les arrels i transmetre-les»

pontificies d'una manera nova.

Un recorregut narratiu que es desenvoluparà mensualment al llarg d'un any mitjançant dues versions de vídeos: una amb un biaix narratiu acompanyada d'un article descriptiu i una altra més curta destinada al públic de les xarxes socials.

El contingut es distribuirà a través de la web i dels perfils socials de Vatican News i dels Museus Vaticans.

Serà una forma d'aportar una nova mirada als Museus Vaticans que, havent restat tancats en els darrers mesos en compliment de la normativa per la pandèmia del Covid, no s'han aturat mai, responant a la seva vocació de «lloc viu».

Mons. Paolo Nicolini, vicedirector dels Museus Vaticans, comenta: «Els museus, naturalment, però sobretot les persones, els homes i dones que hi treballen cada dia per conservar i valoritzar les col·leccions d'obres mestres més famoses del món, són els veritables protagonistes d'aquesta iniciativa, als quals va el meu agraïment més sincer.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Temps de pregar

Fa uns dies, en una conversa familiar amb la meua mare, vam parlar de per què pregava tant. Ella sempre ha pregat, però des de l'estat d'alarma del mes de març, durant el confinament, amb l'aparició de la pandèmia, ha intensificat la pregària.

Ella, sense pensar-s'ho gaire, em va dir: «És l'únic que puc fer.» Ella ha estat una persona molt activa i sempre disposada a ajudar els altres, on fos i en el que fos.

Des de que el Covid va aparèixer està molt preocupada i demana a Déu que ens doni llum per tal de superar la pandèmia de la millor manera possible: prega per les persones malaltes, per les que en tenen cura, per les que pateixen per elles, per les que han perdut la feina...

De sobte, em vaig adonar que tenia raó. Sovint estem tan distrets a actuar que oblidem que hi ha quelcom que podem fer i que podem seguir fent, tot i haver deixat de ser «productius» a la manera que el món espera que ho siguem.

Quantes persones dediquen temps a pensar en els que pateixen i en aquells que tenen alguna necessitat! Des de casa, en silenci i sense que ningú ho sàpiga. Així, de manera discreta en aquell espai més sagrat de la casa, oferint el seu temps a col·laborar d'alguna forma a fer un món millor, sense ser els protagonistes del canvi, però participant-ne activament.

Hauríem d'agrair aquesta tasca essencial en un moment d'emergència com el que vivim; saben què és l'important i ofereixen les seves capacitats per demanar la llum necessària per al món.

Pregar és sempre possible i necessari i, a més, beneficiós també per al qui prega, oferint un espai interior ple, lluminós i en pau que irradia cap a l'exterior tot fent possible la transformació.

ESTHER BORREGO

IGNASI MIRANDA
Redacció

Josep Àngel Saiz, arquebisbe electe de Sevilla i administrador diocesà de Terrassa

«Sempre estimaré Terrassa, però miro el present amb passió»

Josep Àngel Saiz, arquebisbe electe de Sevilla i administrador diocesà de Terrassa, accepta el nou encàrrec del Papa, fet públic dissabte 17 d'abril, com una expressió de «la disponibilitat per al servei allà on sigui necessari». Saiz substituirà Juan José Asenjo, que acaba de complir 75 anys i que havia demanat el relleu perquè pateix greus problemes de visió. La missa d'inici del ministeri episcopal del nou arquebisbe de Sevilla se celebrarà, a la catedral de la capital andalusa, el dissabte 12 de juny a les 11 del matí.

Què coneix més de l'arxidiòcesi de Sevilla? I, sobretot, què espera trobar-hi?

Hi ha una diferència molt gran entre Terrassa i Sevilla, no pas en la substància de la missió de l'Església —que és la triple base de la Paraula, la celebració dels Misteris i l'acció caritativa i social—, però sí en altres aspectes. Per exemple, la diòcesi de Terrassa s'ha construït, després de ser creada per sant Joan Pau II el 15 de juny del 2004, amb la participació de tots: preveres, diaques, religiosos, laics i laïques. Ara, gràcies a Déu, hi ha uns indicadors molt positius, del Seminari, d'acció caritativa i social, de les escoles i de totes les delegacions, que funcionen. És un moment de vitalitat i de projectes. En canvi, ara passo a una diòcesi quasi bimil·lenària, amb una trajectòria històrica que ve de les màrtirs santa Justina i santa Rufina, els bisbes sant Leandre i sant Isidor, el beat Marcel Spínola, santa Àngela de la Creu i santa Maria de la Puríssima. A més, té gairebé 2 milions d'habitants i un volum institucional important. Tindré molta feina i alhora gaudiré molt. Miro aquesta etapa anterior amb molt d'agraïment a Nostre Senyor i a totes les persones de Terrassa, perquè sempre estimaré aquesta diòcesi, però miro de viure el present amb passió, com ens deia

sant Joan Pau II a la *Novo millennio ineunte*.

Vostè ha tractat sovint la població andalusa o d'origen andalús que viu a Catalunya. Això el pot ajudar a acostar-se millor a l'Església diocesana de Sevilla?

Sí. De fet, a Catalunya, hi ha una vintena llarga de germandats *rocieras* que formen part de la Federació d'Entitats Culturals Andalusos a Catalunya. Celebraven el Rocío en terrenys de Montcada i Reixac i, ara, a la ciutat de Terrassa. Com que era dins del nostre territori diocesà, m'hi he fet present des del primer any. A més, fan els inicis de curs els últims anys a la catedral. He tingut molt bona relació amb ells, amb els quals he anat al Rocío a Huelva. Després, he estat en altres germandats i confraries. Fados cursos, a més, vaig ser convidat a la germandat sevillana de la Macarena, de la qual em van fer fins i tot germà.

És administrador diocesà de Terrassa fins al 12 de juny, quan el mateix Sant Pare o el Col·legi de Consultors nomenarà un nou administrador. La previsió és que, en uns mesos, el Pontífex nomeni ja un nou bisbe titular. Li agradaria que Salvador Cristau fos el seu successor a Terrassa?

No puc entrar en això. És de secret pontifici. Sí que he de dir que el bisbe Salvador ha estat al meu costat des dels inicis, com a vicari general, rector de la parròquia de la catedral, rector del Seminari i bisbe auxiliar. El col·laborador més proper que he tingut ha estat ell i, per tant, donaria continuïtat al treball realitzat entre tots aquests últims 17 anys.

Vostè va destacar, quan la Nunciatura va comunicar el nomenament, els fruits en la pastoral vocacional especialment del sacerdoci, amb el nou Seminari, així com el treball de Càritas i amb els més necessitats i també els joves. Des d'aquest lema que vostè va triar, *Duc in altum*, que

«A Terrassa, cal consolidar tot el que s'ha fet i donar resposta a les situacions que van sorgint»

Josep Àngel Saiz, en fer-se públic el nomenament com a arquebisbe de Sevilla.

invita a remar mar endins, quina és la gran satisfacció amb la qual deixa Terrassa? I quin àmbit de treball i servei eclesial necessitarà créixer més?

No hi veig contrastos. A Terrassa, s'ha anat encetant tot el que és una diòcesi nova. L'estructura territorial ja hi era, perquè va ser una part de Barcelona que va passar a tenir govern pastoral propi dins les comarques del Vallès Oriental i el Vallès Occidental amb totes les comunitats i les parròquies que ja hi havia. En canvi, la part funcional o sectorial és la que ens ha tocat anar construint, amb la cúria, les delegacions i diferents institucions. Aleshores hem anat donant resposta a totes les situacions, i provant pastoralment. Sempre dic que, en les iniciatives pastorals, no fracassem mai. Nosaltres, si veiem que s'ha de dur a terme alguna iniciativa, hem de pregar, discernir, tirar endavant i fer-la. Si funciona, continuem. I si no funciona, en provem una altra. Si només féssim les coses que estan seguríssimes, ens podríem frustrar perquè, a última hora, només Déu sap el futur. Per tant, gairebé totes les iniciatives que s'han anat provant han anat funcionant, sempre amb punts de millora, això sí. A Terrassa, cal consolidar tot el que s'ha fet i donar resposta a les situacions que van sorgint. La crisi sanitària, a més, ha portat una nova crisi econòmica, amb moltes

famílies afectades i amb molts infants. A tot això, s'ha de donar resposta des de la fe i des de la solidaritat. Crec, en definitiva, que la diòcesi es troba en un bon moment pastoral. Estic molt content, i dono gràcies a Déu i a tota la família diocesana, que ha treballat molt bé.

Vostè va ser nomenat bisbe de Terrassa el juny del 2004, arran de la divisió de l'arxidiòcesi de Barcelona en tres, tot i que vostè preferia utilitzar la paraula «multiplicació». Totes les qüestions de patrimoni, immobles compartits amb Barcelona i altres serveis o temes que calia resoldre estan ja superats?

Sí. El procés de repartiment dels béns ja està completat des de fa anys. Aquestes coses certament no són fàcils. Són qüestions de família i passa, per tant, com en les famílies. Ens estimem, ens valorem i fem camí junts. El que passa és que s'han de resoldre temes que cadascú mira no tant des dels seus interessos, sinó sobretot des de la seva perspectiva o posició pròpia. La perspectiva total no la té ningú. I cadascú posa èmfasi en allò que veu i percep, però sempre amb gran esperit de família, de fraternitat i de comunió. Quan algú entra en el Col·legi Episcopal, sentir la fraternitat i l'afecte dels germans sempre ha estat una realitat, tant a la Tarraconense com a la Conferència Episcopal Espanyola. Per sobre de tot, hi ha l'estimació entre germans. Si s'han de resoldre conflictes o qüestions, cal fer-ho amb un clima de diàleg i afecte.

El preocupa el repte d'adaptar-se a la realitat d'Andalusia?

No. Davant d'una missió d'una envergadura més gran, la reacció és demanar ajuda al Senyor, però estem en les seves mans i hem de confiar en la Providència. I aquests anys a Terrassa, hem palpat la Providència. Ara començo una missió en un altre lloc, però no hi veig cap problema d'adaptació, perquè tots formem part de la mateixa família, que és l'Església catòlica, encara que siguem comunitats diferents. A Terrassa, he format part d'una família encantadora i genial, un regal del Senyor, i a Sevilla serà el mateix. La qüestió és que m'he de lliurar a Déu i estimar-lo. L'adaptació serà bastant normal i automàtica. Els sevillans reben el nou bisbe amb estimació i amb una acollida molt gran i molt oberta, i jo arribo amb un esperit de servei i desig de lliurar la meua vida a aquella comunitat. Això, per força, nostre Senyor ho ha de beneir. Per tant, ha de funcionar i donar fruit.

«Formem part de la mateixa família, que és l'Església catòlica, encara que siguem comunitats diferents»

 Terrassa / EDUARD BRUFAU
Terrassa

Gairebé disset anys al capdavant de la diòcesi de Terrassa

«*Duc in altum*» («Aneu mar endins»), aquest és el lema episcopal de Mons. Josep Àngel Saiz Mene- ses, que ell mateix va escollir quan va ser nomenat bisbe de Terrassa. L'actitud de fons d'aquestes paraules tretes de l'Evangeli és la voluntat d'obrir nous camins per al Senyor. Així ho va recordar el fins ara prelat de la diòcesi egarenca en roda de premsa el 17 d'abril passat. Saiz va fer públic el seu nomenament com a nou arquebisbe de Sevilla, seu de la qual prendrà possessió el 12 de juny proper.

D'aquesta manera substituirà Mons. Juan José Asenjo, que acaba de fer 75 anys i que ha demanat el relleu per problemes de salut. El nomenament tanca una etapa de 30 anys en què Saiz, nascut a Sisante (Conca) i format al Seminari de Toledo, ha fet vida pastoral a Catalunya, primer com a prevere i, des del 2001, com a bisbe.

Va ser auxiliar de Barcelona fins al 2004, quan Joan Pau II el va nomenar titular de la nova diòcesi de Terrassa.

Mons. Saiz va tenir paraules d'agraïment per a tots els fidels de la diòcesi del Vallès, al capdavant de la qual ha estat durant gairebé 17 anys: «Recordo les paraules que us vaig adreçar quan vaig ser nomenat primer bisbe de la nova diòcesi de Terrassa. Us deia que "compto amb tots i cadascun de vosaltres en la tasca d'iniciar i consolidar la vida de la nostra Església; i us ofereixo la meva estimació i el meu servei pastoral com a bisbe vostre". Avui, mirant enrere el camí recorregut, vull donar gràcies a Déu per aquest pelegrinatge compartit.»

Durant el seu llarg episcopat, Mons. Saiz ha pogut conèixer bé la realitat quotidiana de la diòcesi, el dia a dia dels seus fidels: «He tingut ocasió de conèixer de prop, especialment a través de les visites pastorals, tota la riquesa del poble de Déu per mitjà de rostres concrets, de projectes engrescadors, de patiments compartits, d'il·lusions i esperances.»

En el seu cas, a més, a Mons. Saiz se li va encomanar una seu de nova

creació, per la qual cosa durant els primers anys d'episcopat es va fixar com a objectiu la creació de nous organismes i realitats diocesanes, com ara el Seminari, la cúria, Càritas o les diferents delegacions episcopals.

Així mateix, el nou arquebisbe electe de Sevilla es va adreçar als feligresos de la diòcesi andalusa que li ha estat encomanada. Va declarar que viu «aquest servei eclesial com una nova crida a la missió que el Senyor encomana als seus apòstols; una crida que com tot cristià vaig rebre en el baptisme a l'apostolat i la santedat, i que es va concretar en el camí de la vocació sacerdotal». També es va referir a la rica tradició cristiana de la diòcesi sevillana: «Soc conscient que vaig a una arxidiòcesi amb una rica història, amb grans fruits de santedat i de servei a les persones al llarg dels segles. Encomano especialment el ministeri que em dispo a iniciar entre vosaltres a les santes màrtirs Justa i Rufina, als sants bisbes Leandre i Isidor, al beat Marcel Spínola, a sant Ferran rei, i a les santes sor Àngela de la Creu i sor Maria de la Puríssima. Poso sota el mantell protector de la Mare de Déu dels Reis, la nostra patrona, els anhels pastorals de tots vosaltres.»

El nou arquebisbe, inspirant-se en la carta *Novo millennio ineunte* de Joan Pau II, va subratllar que sent «gratitud pel passat, passió pel present i confiança en el futur».

Josep Àngel Saiz anunciant el seu nomenament com a arquebisbe de Sevilla, acompanyat de Salvador Cristau i Fidel Catalán.

Tarraconense

CARMÉ MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Joan-Enric Vives, després de 24 anys de servei, passa el relleu a Sergi Gordo

Relleu a la Secretaria general de la Conferència Episcopal Tarraconense

Després de 24 anys de servei, l'arquebisbe Joan-Enric Vives passa el relleu de secretari general de la Conferència Episcopal Tarraconense a Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona. Així ho van decidir els bisbes de la Tarraconense, en la reunió ordinària celebrada dimarts 13 d'abril.

«M'emporto la sensació d'haver fet el màxim», destaca l'arquebisbe Joan-Enric Vives, en declaracions a *Catalunya Cristiana*. «Soc de mena treballadora jo, pencaire.»

Dit això, el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, que el 24 de juliol farà 72 anys, destaca del seu successor la joventut i l'experiència, ja que Sergi Gordo va ser secretari general i canceller de l'arquebisbat de Barcelona en el període 2004-2017.

També en declaracions al nostre mitjà, Mons. Sergi Gordo ha agraït la confiança dels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya

en escollir-lo secretari general i ha posat en valor el bon servei que ha fet durant aquests anys l'arquebisbe Joan-Enric Vives: «Agraeixo la seva competència, eficàcia i experiència de tants anys.»

El secretari general, amb la col·laboració del vicesecretari (actualment Mn. Norbert Miracle), integra el consell executiu de la Conferència Episcopal Tarraconense, juntament amb el president i el vicepresident. «El secretari ha de coordinar, ajudar, seguir, estimular, preparar les reunions, les notes, els documents», destaca Vives, «també ha de tenir relació amb la Secretaria de la Conferència Episcopal Espanyola, amb la Nunciatura Apostòlica i amb les autoritats civils».

Una responsabilitat, la de secretari general, que Vives va assumir el 1997 i que, per tant, ha estat molt marcada per l'aprovació i aplicació de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense; les conseqüències de la desmembració del bisbat de Lleida, amb les parròquies de la Franja que van passar al de Barbastro-Montsó; la divisió de l'arquebisbat de Barcelona i la creació dels bisbats de Sant Feliu de Llobregat i Terrassa i, a nivell polític, el procés d'independència que arrenca arran de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 2010.

El bisbe Gordo (Barcelona, 1967) ha definit la seva nova responsabilitat com «de servei en el treball d'evangelització des de la comunió interdiocesana», i ha manifestat: «Sé que tinc moltes limitacions, però compto amb la vostra pregària i ajuda i demano al Senyor la seva gràcia per tal de dur a terme aquesta nova missió amb generositat i entrega servicial. Tant de bo tot plegat ho pugui viure seguint el meu lema episcopal: *Servite Domino in laetitia* (Salm 99,2), "Serviu el Senyor amb alegria".»

JOAN-ENRIC VIVES
«M'emporto la sensació d'haver fet el màxim»

SERGI GORDO
«La nova responsabilitat és de servei en el treball d'evangelització des de la comunió interdiocesana»

Raúl Tinajero, director de la Subcomissió de Joventut i Infància de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE)

«Necessitem que els joves se sentin protagonistes en l'evangelització»

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

La Subcomissió de Joventut i Infància de la CEE acaba de presentar el disc *Sois el ahora de Dios*. Aquest projecte musical forma part de la iniciativa *Esperanza en el presente*, desenvolupada per la Subcomissió des del 2015 amb la intenció de potenciar el diàleg amb els joves a través de la música. Parlem d'aquests projectes amb Raúl Tinajero, director de l'esmentada Subcomissió. Per adquirir el disc digitalment o físicament: www.pastoraldejuventud.es/soiselahoradedios.

El disc es titula *Sois el ahora de Dios*, unes paraules molt interpel·ladores...

Són les paraules que el papa Francesc va adreçar als joves en la missa de cloenda de la JMJ de Panamà. I van ser, i són, molt provocatives i il·lustratives de la necessitat que tenim, a la nostra Església, que els joves se sentin protagonistes en l'evangelització, corresponsables en la missió de l'Església.

Què trobem en aquest disc?

Troblem alegria, aire fresc, esperança: 19 cançons de 19 artistes o grups de joves que aposten per oferir el seu testimoni de vida, de fe, a través del seu talent, de les seves lletres, de la seva música.

Aquest projecte musical forma part d'*Esperanza en el presente*, una iniciativa que ja té sis anys. En quin moment es troba?

El projecte està en un moment de consolidació. De continuar avançant, creixent en qualitat, en formació i en conscienciació a tota la nostra Església, de com n'és, d'important, poder fer servir la música com a mitjà fonamental en l'evangelització. Cada any hem anat fent «petites passes» en aquesta línia. Fruit d'aquestes trobades són moltes les col·laboracions, iniciatives que van sorgint en aquests darrers anys... entre elles

aquest disc que hem presentat.

Esperanza en el presente té diferents objectius, quins requereixen més atenció?

Tots són importants i fonamentals. I mirem de tenir cura de tots els detalls en aquestes trobades:

—El diàleg, que sorgeix d'una escolta atenta, és necessari per poder conèixer les inquietuds dels joves d'avui.

—L'acompanyament és imprescindible en qualsevol iniciativa pastoral amb els joves. Hem de caminar al seu costat, ajudant-los, escoltant-los, compartint els seus somnis.

—La formació i l'assessorament professional ajuda que els joves puguin donar resposta de la seva fe i amb el seu talent davant del signe dels temps.

Tot això ens porta a continuar apostant per descobrir i motivar nous talents de la música.

Per «música catòlica», cal entendre aquelles cançons que explícitament són «catòliques» o l'horitzó és més ampli?

Molt més ampli: música amb un missatge explícit i música que fan catòlics, no tan explícita, però amb uns valors basats en l'Evangeli.

Fa respecte oferir als joves missatges clarament catòlics?

Crec que això cada vegada està més superat. Entre els joves que fan aquest pas no fa respecte mos-

«La música ajuda a la possible trobada personal del jove amb Crist»

Subcomissió de Joventut i Infància de la CEE

Raúl Tinajero
en la presentació
del disc.

trar els seus missatges «clarament catòlics». Sí que és cert que hi ha lletres que ofereixen una obertura a la vida, a l'esperança, a Déu, que no són tan explícites, però que no és per respecte, sinó perquè ofereixen un llenguatge concret per a situacions i vivències concretes, però ba-

sades, com dic, en l'Evangeli.

En el camp de la música molt sovint els nostres germans protestants estan molt més avançats i professionalitzats. El món catòlic s'ha posat les piles? Falta més convicció a l'hora de donar suport a aquest mitjà d'evangelització?

Estem en camí. És un camí llarg. Cal reconèixer que els nostres germans protestants, des de fa anys, aposten per la música, posant-hi mitjans, tenint cura de la formació, l'acompanyament, la professionalitat, la qualitat... a nosaltres ens queda molt per arribar-hi, però insisteixo que és un camí el que estem fent, i que cal continuar donant-hi suport en tots els sentits.

La música és el millor mitjà per arribar als joves?

És un dels mitjans. Molt proper. Que cala molt en els joves. I que provoca interrogants, recerca, emocions i, per tant, ajuda a la possible trobada personal del jove amb Crist.

Qualsevol estil musical és vàlid per portar el missatge?

La veritat és que em sorprèn de la creativitat dels joves. Dels diferents estils i maneres de viure i expressar la fe. I tots tenen cabuda, si estan cuidats, pregats i oferts des de l'amor a Crist i a l'Església.

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a *Catalunya Cristiana*, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.

NOEMÍ CORTÈS I ROCA
Presidenta de la IBEC

En record d'en Benjamí Planes (1926- 2021)

Benjamí Planes, un dels fundadors de la IBEC (Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, Creu de Sant Jordi 1997), president del Consell Evangèlic de Catalunya, director de la revista *Presència Evangèlica* i un dels predicadors bíblics més respectats en el món evangèlic català, va passar a la presència del Senyor la matinada del 13 d'abril, a l'edat de 94 anys. Els últims dies va poder gaudir dels seus fills i nets, que l'han acompanyat i han estat al seu costat.

Impulsor de la traducció de les Escripures i d'himnes al català, va contribuir a la normalització lingüística del català en les esglésies evangèliques, a través de la IBEC, i a donar a conèixer el protestantisme a la societat catalana, motiu que el portà a fundar la revista *Presència Evangèlica* —juntament amb un grup de membres de la IBEC el 1968—, en plena dictadura franquista; un fet molt agosarat tractant-se d'una publicació protestant i en català.

Va néixer l'any 1926, en una família amb pares cristians evangèlics i es reunia a la primera Església Evangèlica Baptista de Sabadell, d'on era un líder destacat. Un jove creient, protestant i català, amb dificultats familiars i econòmiques en plena postguerra, en un ambient de prohibició i persecució per les seves creences, però tal com ell expressava, sempre fent bona cara. Diplomata en comptabilitat i relacions públiques, va cursar estudis de Dret.

El 1966 es crea la Fundació Bíblica Evangèlica de Catalunya amb l'objectiu de traduir les escriptures al català. Benjamí Planes n'és nomenat president. El 1965 surt el primer *Cants de Glòria*, un petit himnari que s'aniria ampliant amb més himnes traduïts al català, i en l'any de la fundació ja veu la llum el segon *Cants de Glòria*.

Juntament amb Àngel Cortès i membres de la junta de la IBEC i d'altres pastors, es va reunir amb el president Tarradellas, i amb altres presidents, tant de

**Va contribuir a la
normalització
lingüística del
català en les
esglésies
evangèliques**

la Generalitat com del Parlament, fent present la realitat del poble protestant a les institucions del país.

Al llarg de la seva trajectòria ministerial ha col·laborat amb les Esglésies Baptistes de Palamós i Ebenezer de Terrassa, així com amb les missions Spanish Christian Mission (Toronto) i Communauté de Secours Aux Églises Martyres (Ginebra). Als anys noranta va fer diversos viatges d'ajuda social als cristians de l'est. L'any 2014 Cristians per Terrassa, entitat ecumènica, el va homenatjar en reconeixement a la seva tasca.

En Benjamí ha estat un exemple, un mestre per a molts. Una persona positiva amb un gran amor a Déu, a la família, als amics i al país. La IBEC va començar amb un grup de persones fortes i amb idees clares, en Benjamí n'era una. Esperem saber continuar el seu llegat i continuar sempre endavant.

SABER ESCOLTAR

Cristians perseguits

Es parla poc dels cristians perseguits. Vivim en un món preocupat per no ofendre ni la religió musulmana ni la jueva. La globalització intenta esborrar les cultures que s'han forjat al costat del fet religiós. 300 milions de cristians són perseguits per la seva fe.

La raó de perseguir determina des persones no és per racisme, sinó pel fet de ser cristians. Fernando de Haro, en el seu llibre *Cristianos y leones*, assenyala que s'instrumentalitza l'experiència religiosa. Els europeus, immersos en un món secularitzat, han desplaçat el fet religiós del que és públic al privat. Aquest fet s'ha donat en algunes parts de l'occident europeu. En la major part del món, la religió hi és molt present. Encara que a un europeu li sembli

estrany, hi ha molts creients disposats a perdre la seva vida abans de renunciar a la seva fe.

Quan parlem dels cristians perseguits, cal afirmar que aquests creients viuen en perill de mort o de presó. Això no ocupa mai cap portada a la premsa, però, quan un policia pega un musulmà, es profana un cementiri jueu, unes quantes dones es despullen en una església, o un còmic es burla de la religió cristiana... la resposta és el silenci i la defensa es fa apel·lant a la llibertat d'expressió. Mentrestant, més de 260 milions de cristians són perseguits a més de 109 països. El papa Francesc va dir: «Encara que costi creure-ho, hi ha més màrtirs avui que en els primers segles.»

Vull remarcar que el cristianisme

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

dona una identitat: «Jo soc cristià, això em defineix. No puc renunciar a la fe, perquè deixaria de ser jo mateix.» Encara s'ha de dir que els màrtirs perdonen aquells que els persegueixen. Joan Pau II va dir: «No hi ha pau sense justícia. No hi ha justícia sense perdó.» El martiri és un do de l'Esperit Sant i el perdó no és resignació; el perdó és la màxima justícia, la justícia que repara el cor de la víctima i que impedeix que vagi creixent l'ona del mal. Els cristians occidentals, davant de tants màrtirs, ens hem de replantejar com vivim la fe.

300 milions de cristians són perseguits per la seva fe

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

L'error o la mediocritat, en l'àmbit de la fe, no és exclusiu de la nostra cultura, ara bé, potser el seu nivell no va ser mai tan baix.

Em referiré a experiències viscudes. Per unes o altres circumstàncies, hom es troba amb algú a qui ha de preguntar: «Però, tu, ets cristià?» I pensatiu respon: «Bé, a mi em van batejar i després vaig fer la Primera Comunió.» «Et vas preparar?», li vaig preguntar. «Sí, vaig anar a catequesi a la parròquia...» «Què hi vas aprendre? Com era?» «Ens feien dibuixar un pare, que jo pintava amb barba i, a més, em va sortir lleig i tots se'n van riure.» «I què més?» «Bé, un dia ens van donar un globus i ens van dir que hi escrivíem amb un rotulador: "Jo soc pecador." El van dur al catequista i ell, amb una agulla, els va anar punxant tots. Això passa amb

A PROPÒSIT DE...

Quina fe? Quin baptisme?

la consciència. Cadascú és dolent a la seva manera, però, si acudeix a Déu, desapareixen els seus pecats.» «I què més?» «No me'n recordo...» «Però, tu quina classe de cristià ets?» «No ho sé gaire bé, però no soc ni musulmà, ni budista, ni testimoni de Jehovà, només sé això...» Una espavilada de 16 anys, em va dir un dia: «La Mare de Déu va tenir el Nen Jesús a través de la fecundació artificial d'un colom...»

No em vull allargar, la ignorància, sense aquestes extravagàncies que us he explicat, ja ve de lluny.

Entre la pandèmia i altres crisis, augmenta el desconcert entre nosaltres

Als Fets 19,1ss llegim: «Mentre Apol·ló era a Corint, Pau... va baixar a Efes. Allà va trobar uns deixebles i els preguntà: "Ja vau rebre l'Esperit Sant, quan us vau convertir a la fe?" Ells li respongueren: "Ni tan sols hem sentit a dir que hi hagi un Esperit Sant." Pau els digué: "Doncs quin baptisme heu rebut?" Li contestaren: "El baptisme de Joan." Llavors Pau digué: "Joan va batejar amb un baptisme de conversió, però deia al poble que creguessin en el qui vindria després d'ell, això és, en Jesús." En sentir això es van fer batejar en el nom de Jesús, el Senyor, i quan Pau els imposà les mans vingué damunt d'ells l'Esperit Sant.»

Entre la pandèmia i altres crisis, augmenta el desconcert, i el suïcidi creix entre nosaltres. (Continuaré.)

SIGNES D'AVUI

Drets fonamentals

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

«Aquells que arrisquen la vida lluitant pels drets fonamentals en dictadures, en règims autoritaris i, fins i tot, en democràcies en crisi» han estat objecte de les intencions del Papa confiades a la seva xarxa mundial de pregària per a aquest mes d'abril passat. Lluitar pels drets fonamentals implica, en aquests tres escenaris plantejats, arriscar la vida. Tres observacions.

Primera, els principis i normes que donen contingut als drets fonamentals han d'estar ben definits. Tant les institucions com les persones poden parlar de drets de forma trivial i sense cap base. Una contribució pèssima, que condueix a l'engany. Dos exemples: (a) Una campanya de divulgació de drets, basats en el seu argot publicitari, recollia com a obvietat 05:

«Tens dret a no tenir límits.» (b) Abel Azcona, artista conceptual, afirmava en una entrevista: «Reivindico el dret a no haver nascut.» Un dret requereix un reconeixement públic, saber qui n'és el dipositari, qui té el deure de respectar-lo i qui és el responsable de garantir-lo. Els drets adquireixen consistència quan s'emparellen amb els deures.

Segona, els que exerceixen el poder, ja sigui de manera subtil com despòtica, sovint entenen els drets dels altres com a limitacions a l'exercici de la governança. Quan

Els drets adquireixen consistència quan s'emparellen amb els deures

es busca amb gran interès aconseguir un objectiu, el dret es pot viure com un obstacle. Les persones senzilles, desprotegides... poden ser amenaçades i atropellades per la trituradora del poder. Les relacions comunitàries s'han de regir pel respecte a la dignitat de cada persona, el sentit de solidaritat i la recerca del bé comú. Tercera, les dictadures, els règims autoritaris i les democràcies en crisi neguen fàcilment els drets dels seus ciutadans. Fins i tot els països més democràtics experimenten la temptació d'aprofitar situacions problemàtiques per retallar drets. Assistim a un retorn al passat. L'eficiència i l'economia s'uneixen, en casos determinats, a la negació de drets, com en el model xinès. Cal que estiguem atents.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

El cor es va «omplint de noms»

Tot recordant la poesia del bisbe Casaldàliga, als meus 85 anys, quan ja estic cada vegada més a prop de l'examen final, en el qual deia el bisbe que presentaria així el seu cor, m'adono que realment són molts els que han anant omplint també el meu. És un altre dels regals que Déu m'ha fet. I el cas és que, al voltant de cada nom, no només hi ha un rostre, sinó una història. És veritat que a vegades em costa unir totes dues realitats, el nom i el rostre —i més ara amb la mascareta que amaga una part molt important de la nostra expressió—, però sovint només és necessari un detall per recordar una història i posar el cor en l'òrbita dels esdeveniments que vam viure junts.

Vaig caminant camí de casa per un dels carrerons del meu estimat barri del Raval. De cop i volta, un noi, que parlava amb un home d'edat

mitjana, s'atura, em mira i crida: «Viquí, que no saps qui soc?» Me'l miro i li dic que s'abaixi un moment la mascareta... i gairebé faig el mateix crit que ell acaba de fer en reconèixer-lo i pronunciar el seu nom. Ens toquem els colzes —seguint aquest costum tan poca-solta que ha imposat la pandèmia— i comencem a recordar coses tan llunyanes com de finals de la dècada dels vuitanta. Va ser de les primeres coses que vaig fer al Raval acompanyant famílies amb seriosos problemes de desestructuració familiar, de pobresa o de les dificultats derivades de la seva recent immigració.

L'amic que ara contemplo, en aquell temps, era un noi d'una de les famílies que vaig acompanyar, vaig estimar i amb la qual vaig gaudir i vaig patir. Ara, gairebé trenta anys després, aquell marrec acabat d'ar-

ribar del Marroc, aquell nouvingut amb els mateixos problemes que molts dels nens d'aquells primers immigrants, és un català de ple dret. Parla perfectament la nostra llengua, treballa i forma part d'aquest col·lectiu al qual pertanyem tots, tant els que hem nascut aquí, com els que, en un moment, van ser nouvinguts i que ara són tan catalans com nosaltres. Després de fer petar la xerrada, vaig continuar el meu camí, tot recordant tants i tants noms que m'han omplert la vida en aquest barri, afegint-los als molts altres de la meua vida anterior, com a educadora i professora de joves. Quin do de Déu!

Gràcies a Déu, molts noms m'han omplert el cor

Santa Maria d'Almatà, al descobert

**El temple del Sant Crist de Balaguer
guarda en el seu interior els vestigis
de l'antiga església romànica**

La capella del Sant Crist, una vegada finalitzades les obres, ha quedat oberta al públic.

Els orígens es remunten a la conquesta de la ciutat per part dels comtes d'Urgell

El temple del Sant Crist de Balaguer, santuari que rep milers de persones anualment, guarda en el seu interior els vestigis de l'antiga església romànica de Santa Maria d'Almatà. Aquests vestigis han estat restaurats i, des de fa unes setmanes, s'han incorporat a la visita del conjunt del santuari. Un dels braços del creuer és, en realitat, la primigènia església, construïda entre els segles XI i XII.

El procés de recuperació d'aquesta antiga estructura es va iniciar fa més de vint anys, amb els primers estudis de restauració. Les donacions de particulars, especialment la de Maria Mata; el suport del Departament de Cultura de la Generalitat, i les aportacions del bisbat han fet possible que sigui realitat.

Santa Maria d'Almatà consta com a església major del nucli de Balaguer al llarg de tot el segle XIII. On són els seus orígens? Es remunten a la conquesta de la ciutat per part dels comtes d'Urgell. El setge de Madinat Balaghi, ciutat àrab que se situava al cim del turó que ocupa avui el Castell Formós i el propi san-

tuari (on hi havia la mesquita), va ser molt dur i es va cobrar moltes vides. El Comtat d'Urgell va conquerir la plaça andalusí definitivament el 1105 i va donar la gran mesquita central de la Madinat Balaghi a Santa Maria d'Urgell. Aquelles dificultats de poblament van fer que no fos fins a la segona meitat del segle XII que s'iniciés la reconstrucció de la ciutat i l'aixecament de Santa Maria d'Almatà.

El 1351 la parròquia fou traslladada a l'església de Sant Salvador i l'església de Santa Maria passà a ser temple de la comunitat de monges clarisses, que instal·larien allí el seu convent i a les quals es vincula l'arribada del Sant Crist a la ciutat, perquè són precisament els ordes franciscans els que en aquell moment van escampar el culte a la passió de Crist.

La paret de l'antiga façana romànica mostra una rosassa esplèndida que, a l'interior, s'ha conservat molt bé i que ara es pot contemplar en la seva bellesa. Els treballs de rehabilitació també han posat al descobert la petja de la història del temple en els carreus i elements constructius

La gran rosassa es pot contemplar des de dins després que s'hagi enderrocat una paret que la cobria.

que s'han conservat. Ja en època barroca, l'any 1610, es va eixamplar l'església, i es va tornar a engrandir de nou el 1787. Aquesta modificació és la que, segurament, dona l'aspecte actual a l'església. Amb tot, hi va haver una darrera modificació: la façana actual del santuari és d'inicis dels segle XX, per tal de dignificar l'acolliment de les imatges que s'hi veneraven.

L'aspecte actual del temple romànic, inclòs ja en el santuari, ens mostra la que fou la nau central de l'antic temple, de planta de creu llatina i volta de canó del qual només conservem la nau central des de l'alçada del transsepte fins a la façana. És un espai ampli, com es pot veure a les imatges. Fa tres anys que es va restaurar la part exterior de la façana d'aquest temple romànic, netejant-la i eliminant alguns elements que la cobrien, com un espai tancat on hi havia una caldera de calefacció, que ha estat substituïda, així com la distribució dels conductes de sortida de l'aire. Fou una obra de certa envergadura. Es va recuperar la porta tapiada i es va abaixar el nivell del terra de l'entra-

da. En aquest procés es va poder fer un important treball arqueològic, amb el qual es van excavar dos nivells d'enterraments d'èpoques diferents. Més tard, es va embellir la zona i canviar l'accés a l'hort de la comunitat de monges.

Un dels elements més bonics és, com hem dit, la gran rosassa, que es pot contemplar en la seva esplendor des de dins, una vegaada enderrocada una paret que la cobria. En la nau principal de l'antiga església podem veure una part dels carreus originals, i també una part tal com va quedar després de la darrera reforma del santuari al segle XX, per tal, com explica el director de l'obra, Amadeu Matosas, de retre homenatge a tots els que han fet possible que el santuari hagi arribat als nostres dies i que sigui un dels punts de veneració més importants de tota la Noguera. Mn. Pau Vidal, actual rector del santuari, ha dedicat molts esforços els darrers temps a tenir cura d'aquesta transformació, que és una lliçó de la permanència de la devoció i de la cura del patrimoni de les comunitats eclesials.

La paret de l'antiga façana romànica mostra una rosassa esplèndida

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Primer de Maig

Benvolguts i benvolgudes, des de l'any 1890, el Primer de Maig se celebra com a símbol de la lluita i la solidaritat amb els sofriments i reivindicacions de la classe treballadora. S'escollí aquest dia en record dels fets de Chicago de l'any 1886, quan es convocà una vaga —que començà precisament l'1 de maig— que va acabar en revolta pocs dies després. L'assoliment de la jornada laboral de 8 hores va ser la conseqüència més notòria d'aquella acció, tot i que el preu en vides va ser molt elevat. Com a conseqüència, en poc temps es va acabar reestructurant el teixit social del moment. Molt més tard, l'any 1955, el papa Pius XII batejà aquesta diada posant-la sota l'advocació de sant Josep Obrer.

La celebració d'un Primer de Maig sempre em suggereix un camí dolorós ja fet i un altre llarg camí per fer encara, no gens fàcil i atapeït de lluites. És ben cert que en aquest camí ja fet, la classe treballadora ha aconseguit moltes millores, però no és menys cert que resten fites importants per aconseguir, encara molt llunyanes. De fet, el món continua dividit en classes: per una banda cada dia són més els pobles i persones oprimits que viuen en la misèria més provocant, i altres —els

menys— que viuen en l'opulència. Uns moren de fam, altres neden en l'abundància més escandalosa. A casa nostra, per altra part, l'atur, agreujat per la pandèmia, i cada dia més estès, és un flagell que amenaça la vida col·lectiva i porta el pànic i la misèria a les llars més senzilles. En aquest sentit, les notícies que ens ha donat Càritas ens indiquen que al llarg d'aquest últim any han demanat ajut famílies que mai no haurien pogut sospitar haver-hi de recórrer. I més encara, la finalització dels ERTO i l'elevada quantitat d'empreses que hauran de tancar definitivament crearà, encara, una nova onada de necessitats.

Hi ha molta feina per fer, a fora i a casa. El Concili Vaticà II ens recorda que tota l'Església ha de sentir-se immersa en el treball per bastir un món més just i de germanor, i tant el Magisteri com la Doctrina Social de l'Església han estat pioners en la defensa, abans que res, de la «dignitat inalienable de tots els treballadors» (CDSE, 268), mentre que reitera que l'estat de «plena ocupació» és un «objectiu obligat per a tot ordenament econòmic que s'orienti a la justícia i al bé comú» (288).

Els qui creiem en Jesucrist —el fill del fuster— no podem permetre que el tren de la història de la

humanitat —de la promoció, de la solidaritat, del treball per la justícia, de la igualtat de tots els homes....— s'escapi sol mentre resta aparcada a l'estació, o bé marxant en solitari, el vagó de l'Església. Precisament a l'interior de l'Església el nostre compromís com a cristians no restarà mai al marge del progrés humà, perquè el Mestre ens mostrarà el camí que retorna la dignitat a les persones, que obre els ulls, que empeny a caminar i que denuncia les injustícies. El primer de maig apel·la la nostra consciència, sabedors que seguir el Crist que ha ressuscitat equival a fer nostra la seva crida a una vida digna. I avui, la vida digna passa per la defensa del dret al treball i la promoció dels drets dels treballadors perquè ambdues es fonamenten en la naturalesa de la persona humana, la seva dignitat i la seva dimensió transcendent. Que actualment es donin alts índexs d'atur disminueix les possibilitats de realització personal i professional, sobretot quan s'acarnissa en col·lectius que ja pateixen altres discriminacions, com els joves, les dones o els immigrants i les persones en risc d'exclusió. Que entre tots maldem per revertir aquesta situació.

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un dret o una sort?

Ahir vam celebrar el dia dels treballadors i de les treballadores. Tal com recull el nostre Pla Pastoral, en l'eix que estem tractant aquest any sobre els pobres, l'atur i la precarietat són dues de les causes principals de la situació de pobresa de moltes famílies. La realitat del món laboral, que ja era preocupant a finals del 2019, s'ha agreujat amb la pandèmia de la Covid. En tretze anys, haurem patit dues crisis econòmiques de grans dimensions, que estan impactant de manera severa en la vida i futur dels joves.

Poder treballar ha esdevingut una gran sort per a joves i no tan joves. L'absència de feina fa que molts estiguin passant un calvari. La majoria no vol apedaçar la seva vida amb ajuts lents i de vegades incerts, sinó que vol trobar una feina que permeti mantenir la família amb dignitat. La necessitat i la desesperació fan que moltes persones, després de perdre la feina pels confinaments i de no rebre cap subsidi, treballin en l'economia submergida amb condicions lamentables que infravaloren la persona humana.

En aquest camí ple de pedres i entrebancs a l'hora de trobar una feina digna s'hi afegeix el drama d'un altre dret bàsic de la ciutadania, l'habitatge digne. Famílies que fan cua per trobar feina o per omplir el carret de la compra es veuen amenaçades de viure al carrer pels preus abusius del mercat immobiliari. Tenir un habitatge digne i poder-lo pagar és un luxe que no és a l'abast de tothom.

L'economia pateix, sí, però molts treballadors malviuen i els que no poden

treballar agonitzen. Davant d'aquesta realitat, com a cristians tenim esperança, creiem i anunciem que un altre món del treball és possible per evitar la pobresa i millorar la vida de les persones. El papa Francesc, en l'encíclica *Fratelli tutti* ens recorda que la «Solidaritat és pensar en termes de comunitat, de prioritat de la vida de tots sobre l'apropiació de béns per part d'alguns. També és lluitar contra les causes estructurals de la pobresa, la desigualtat, la falta de feina, de terra i d'habitatge, la negació dels drets socials i laborals. És fer front als destructors efectes de l'imperi del diner» (FT 116).

A més, des de la publicació del document *La pastoral obrera de tota l'Església* que fa més de 26 anys va aprovar la Conferència Episcopal Espanyola, tenim l'encàrrec de vetllar pel món del treball. Ens hem de sentir cridats a impulsar iniciatives de canvi social a partir de la nostra participació en les organitzacions socials que treballen pel bé comú (assemblees d'aturats, sindicats, moviments socials, patronals, associacions civils, partits polítics...). Fa cinc anys que la Plataforma Església pel Treball Decent fa camí en aquest sentit. Cal que el sistema econòmic ofereixi oportunitats laborals a tota la població activa i que els treballadors cooperin activament per al bé de l'empresa. Cal recuperar el valor de la corresponsabilitat d'uns envers els altres. Benvolguts germans i germanes, fem tot el que sigui a les nostres mans per transformar les estructures que ens impedeixen viure fraternalment com a fills de Déu. Que treballar no sigui només tenir una gran sort.

COMENTARI DE LA PARAULA

En això el meu Pare ha estat glorificat, ja que heu portat molt de fruit i esdevingut deixebles meus

El passatge que llegim avui ens situa en plena naturalesa. Jesús empra uns termes familiars a tots els qui habitem en la conca Mediterrània. La vinya i els ceps; els sarments només són les branques dels ceps. Jesús assumeix el títol diví impronunciable per als jueus: «Jo Soc», igual que «Jahvè», «la vinya veritable i el meu Pare és agricultor». El Pare de Jesús treballa la terra que va crear, com fa un «agricultor». He conservat el terme genèric perquè no es perdi la connexió amb la terra. Com un bon

vinyataire, el Pare de Jesús «arrenca tot cep que no porti fruit en ell», en Jesús, i «poda», al seu temps, tot aquell cep «que és portador de fruit, perquè porti més fruit». D'aquí que Jesús pugui dir als seus deixebles: «Vosaltres ja esteu nets gràcies a la Paraula que us he proclamat.» El Pare s'ha servit del missatge de Jesús per fer neteja. Tot seguit Jesús invita els seus deixebles de forma imperativa: «Resteu en mi i jo en vosaltres», ho motiva recolzant-se en la paràbola: «Així com el cep no podria donar fruit per si mateix, si no restés unit a la vinya, així tampoc vosaltres, si no restéssiu en mi» i en dona l'explicació: «Jo Soc, en efecte, la vinya, vosaltres els ceps.» Només hi ha dues opcions. En positiu: «El qui resta en mi, i jo en ell, aquest porta molt de fruit, perquè sense mi

GLÒRIA MONÉS

no podeu fer-ho.» En negatiu: «Si algú no resta en mi, és llençat fora com el cep i s'asseca; l'apleguen, tiren al foc i crema.» Jesús i el seu Pare deixen que la feina bruta la facin les circumstàncies i els humans. Els bons deixebles tenen la confiança que es complirà tot allò que volen i demanin. Els fruits que vagin aportant redundaran en glòria de Déu. El nostre passatge clou amb una constatació alegre: «En això el meu Pare ha estat glorificat, ja que heu portat molt de fruit i esdevingut deixebles meus.» Són els Pere Casaldàliga, el pare Manel, Arcadi Oliveres, i tants d'altres servidors anònims en temps de pandèmia.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART

Article aparegut en el n. 2.019

Com hem d'interpretar a la Bíblia la violència volguda per Déu?

Després de proclamar una lectura bíblica se sol dir «Paraula de Déu». Aquest colofó-aclamació sembla molt adient al final d'una lectura bonica, però ens farà sentir malament si el que ha estat llegit és una lectura on es diu alguna cosa inacceptable per a un cristià, com pot ser demanar la destrucció de l'enemic. És lògic, doncs, que ens preguntem per què diem que això és «Paraula de Déu», alhora que pretenem fer de la Bíblia una mena de guia de comportament pacífic per a la humanitat. Tot plegat sembla una incongruència. No és estrany que davant d'aquestes possibles i notòries diferències entre l'Antic i el Nou Testament hi hagués algú, com Marció, que a principis del cristianisme, escapçà la Bíblia dient que l'Antic Testament s'oposava al Déu del Nou. Això l'Església ho va considerar una heretgia.

La Bíblia és Paraula de Déu i alhora paraula d'home. Déu s'ha encarnat en la nostra humanitat i ha assumit el llenguatge humà (Hebreus 1,1-2), fins al punt que fins i tot la «imprecació» de Job i dels salms pot esdevenir pregària des de les situacions més «precàries». La violència, l'odi, ben sovint, surt del nostre cor en forma de pensament, de paraules i... tal vegada, d'accions, no gens pròpies del Déu misericordiós que se'ns ha manifestat en Jesús de Natzaret. La recerca bíblica ha ajudat a distingir el que és la veritable Paraula de Déu de la mera expressió humana, aplicant l'estudi històric i arqueològic, la crítica literària i l'anàlisi de les formes. Així, la Bíblia, com a Paraula de Déu s'ha fet més comprensible i més creïble, tot evitant el fonamentalisme que no deixaria que la Bíblia fos una Paraula viva i eficaç.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge V de Pasqua

Lectura primera

Ac 9,26-31

*Els contà com pel camí
el Senyor se li havia aparegut*

Lectura dels Fets dels Apòstols :

En aquell temps, Saule arribà a Jerusalem, i allà intentava incorporar-se als creients, però ells no creien que s'hagués convertit, i tots el defugien. Llavors Bernabé el prengué pel seu compte, el presentà als apòstols, i els contà com, pel camí, el Senyor se li havia aparegut i li havia parlat, i amb quina valentia havia predicat a Damasc el nom de Jesús. Des d'aquell moment convivia amb ells a Jerusalem amb tota llibertat, predicava amb valentia el nom del Senyor, conversant i discutint amb els jueus de llengua grega. Aquests es proposaren de matar-lo, però els germans, que ho saberen, l'acompanyaren a Cesarea i el feren marxar a Tars. L'Església vivia en pau per tot Judea, Galilea i Samaria. Així creixia, s'anava edificant, i vivia constantment a la presència del Senyor, confortada per l'Esperit Sant.

Salm responsorial

21

Davant dels fidels oferiré els sacrificis promesos.
En menjaran els humils fins a saciar-se,
lloaran el Senyor els qui sincerament el busquen,
i diran: «Viviu per molts anys.»

*R. En el Senyor s'inspirarà el meu
himne el dia del gran aplec.*

Ho tindran present i es convertiran al Senyor
tots els països de la terra;
es prosternaran davant seu
gent de totes les nacions.
Fins les cendres de les tombes
l'adoraran,
S'agenollaran davant seu els
qui dormen a la pols. *R.*

Serà per a ell la vida que em dona,
els meus descendents li seran fidels.
Parlaran del Senyor a les generacions que vindran,
i anunciaran els seus favors als qui naixeran després,
i els diran: «El Senyor ha fet tot això.» *R.*

Lectura segona

1Jn 3,18-24

*El seu manament és que creguem
i estimem*

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Fillets, que el nostre amor no sigui només de frases i paraules, sinó de fets i de veritat. Llavors coneixerem que ens mou la veritat i la nostra consciència es mantindrà en pau davant de Déu. Perquè si la nostra consciència ens acusa, pensem que Déu és més gran que la consciència, i que ell ho sap tot. Estimats, si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat. El seu manament és que creguem en el seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres tal com ens ho té manat. Si complim els seus manaments, ell està en nosaltres i nosaltres en ell. I, per l'Esperit que ens ha donat, coneixem que ell està en nosaltres.

Al·leluia

Jn 15,4,5b

*Estigueu en mi i jo en vosaltres, diu
el Senyor. Qui està en mi dona molt
de fruit.*

Evangelí

Jn 15,1-8

*Qui està en mi i jo en ell dona molt
de fruit*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Jo soc el cep veritable, i el meu Pare és el vinyater. La sarment que no dona fruit en mi el Pare la talla, i la que dona fruit, l'esporga i la neteja perquè encara en doni més. Vosaltres ja sou nets

gràcies al missatge que us he anunciat. Estigueu en mi i jo en vosaltres. Així com la sarment, si no està en el cep, no pot donar fruit, tampoc vosaltres no podeu donar fruit si no esteu en mi. Jo soc el cep, i vosaltres, les sarments. Qui està en mi i jo en ell dona molt de fruit, perquè sense mi no podrieu fer res. Si algú se separa de mi, és llançat fora, com ho fan amb les sarments, i s'asseca. Les sarments, un cop seques, les recullen, les tiren al foc i cremen. Si us quedeu en mi, i el que jo us he dit queda en vosaltres, podreu demanar tot el que desitgeu, i ho tindreu. La glòria del meu Pare és que vosaltres doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Maig

2. DIUMENGE

Diumenge V de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 9,26-31 / Salm 21 / 1 Joan 3,18-24 / Joan 15,1-8

SANTORAL: Atanasi, b.; Josep M. Rubio, prev.; Segon, b. i mr.; Zoa, mr.

3. DILLUNS

Sants Felip i Jaume (F), *Vermell*. Lectures: 1 Corintis 15,1-8 / Salm 18 / Joan 14,6-14

SANTORAL: Alexandre I, p. i mr.; Antonina, vg. i mr.

4. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 14,19-28 / Salm 144 / Joan 14,27-31a

SANTORAL: Florià, mr.; Gotard, b.; Joan Houghton, prev. i mr.; Silvà, b. i mr.

5. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 15,1-6 / Salm 121 / Joan 15,1-8. Lleida: **beat Silvi Huix i Miralpeix** (MO), *Vermell*.

SANTORAL: Amador, prev. i mr.; Àngel de Sicília, prev.; Irene, vg. i mr.

6. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 15,7-21 / Salm 95 / Joan 15,9-11

SANTORAL: Beneta, vg. i mr.; Domènec Savio; beat Francesc de La-val, b.; Justí, prev.

7. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 15,22-31 / Salm 56 / Joan 15,12-17

SANTORAL: Benet II, p.; beata Giselà, rel.; Sixt i Eovald, mr.

8. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 16,1-10 / Salm 99 / Joan 15,18-21. Tortosa:

Mare de Déu dels Desemparats (F), *Blanc*.

SANTORAL: Casilda, vg.; Caterina de Bolonya, vg.; Gregori de Berru-eza, b.; Pacomí, ab.

El Sant 2 MAIG

Sant Atanasi d'Alexandria

Els primers segles de l'Església, sobretot una vegada acabades les persecucions, el conjunt del cristianisme va haver d'aclarir les qüestions dogmàtiques. Un dels punts essencials que es va haver de salvar va ser la divinitat de Jesús, i una de les persones que més la va defensar va ser sant Atanasi (c. 295 – 373).

Ben format en filosofia clàssica i teologia, molt aviat el jove Atanasi va destacar i es va convertir en un prevere de confiança del bisbe d'Alexandria. Tant és així que va participar en el Concili de Nicea, de l'any 325, on es va definir la divinitat de Jesús. En contra del que afirmaven els arrians, que el Fill només era humà, sant Atanasi va formular la doctrina de la consubstancialitat entre el Pare i el Fill, és a dir, que tots dos participen de la mateixa naturalesa divina. Poc temps després va ser nomenat bisbe d'Alexandria, ministeri que exerciria durant 46 anys, alguns dels quals els va haver de passar a l'exili a causa de conflictes teològics i polítics. Més enllà de les qüestions doctrinals, aquest Pare de l'Església també és molt conegut per ser l'autor de la *Vida de sant Antoni*, un dels clàssics cristians de tots els temps.

Icones vives del Senyor ressuscitat

RAFAEL SERRA

Sacerdot de l'arquebisbat de Tarragona

En el protocol final dels prefacis de Pasqua hi sentim les paraules: «Per això ple de la gran alegria de la Pasqua tot el món exulta.» És una alegria universal perquè la salvació de Crist és també universal. L'aclamació al·leluàtica és present en tota la litúrgia, tant en l'Eucaristia com en la Litúrgia de les Hores, és un cant d'eternitat.

La llum pasqual ha estat encesa en la nit del món, abatut per la pandèmia, com un signe d'esperança i d'un nou començ. És llum simbòlica que evoca el Crist vivent, llum que s'irradia, llum que multiplicant-se no disminueix. Llum, canta bellament el Pregó pasqual, que s'uneix a la claror de totes les estrelles del cel. És llum de la fe, de la gràcia i de la glòria.

El rostre dels fidels, amb les lluminàries que porten a les mans, és il·luminat per la llum pasqual. Si aneu a qualsevol església oriental no trobareu cap icona de Maria i dels sants que no sigui il·luminada per una llàntia, i això ens fa comprendre que els fidels esdevenen per Pasqua «icones vives» del Senyor ressuscitat. Per això, també aquests són encensats, ja que manifesten la glòria de la seva presència (Jn 17,10).

L'alegria de la Pasqua és intrínseca al misteri que celebrem, ve del mateix esdeveniment pasqual. Això és, si Crist ha ressuscitat no podem fer altra cosa que estar contents. L'alegria ve de dins del Misteri. La Pasqua és joiosa per essència. El Crist ha obert un espai més enllà de la mort i és possible l'esperança. El Senyor ens ha donat una alegria que res ni ningú no ens podrà prendre (Jn 16,21). La litúrgia pasqual és joiosa per naturalesa ja que en ella s'hi troba l'origen de la mateixa joia: el Crist vivent. Ell ho il·lumina tot, passat, present i futur. El futur és Ell mateix ja que vindrà en la glòria del seu Regne (Ac 1,11).

És amb alegria que hem de lloar el Senyor, car ningú no el pot lloar amb un cor trist (Sl 32,11). És amb alegria que hem de servir el Senyor (Sl 99,1), car sense alegria no podem continuar el camí de la vida (la tristesa sempre paralitza i emboteix). La gràcia i l'alegria sempre van juntes, així ho veiem en la vida dels sants.

Deixem que l'alegria pasqual, nascuda al cor de la nit de Pasqua, s'expandeixi

en nosaltres i per nosaltres. No és una alegria desassenyada i folla, és l'alegria sòbria de l'Esperit (Ef 5,17s). Una alegria que esdevé somriure amable i es transparenta amb una mirada neta. És una Paraula amable quan trobem germans tristos. Que es trasllueix en les nostres celebracions, amb una manera nova de cantar i de pregar. Una alegria que s'expressa radiant en el ministre que presideix i que saluda l'assemblea dient: «El Senyor sigui en vosaltres», ben conscient que el Senyor és viu i actua en el cor de tots.

Cal que entrem en l'alegria de la Pasqua, en la gràcia que ens és donada i ens transforma en homes nous i ens convoca com a Església. La moral dels deixebles el Dissabte Sant estava a zero, i, tot i així, els és anunciat que retrobarien de nou el Senyor a Galilea, per tornar a començar el camí. El Senyor no els retreu res, com si no l'haguessin abandonat, compta encara amb ells per començar el camí de l'Església. La nostra moral pot estar també a zero, però amb el Senyor és possible un nou començament, un posar-nos a caminar sabent que en el camí ell abrusa el nostre cor i el podem trobar sempre en la Fracció del Pa (Lc 24,31ss). No vol dir de cap manera que la creu del sofriment no hi sigui present, no hi ha cap temps de la nostra vida en el qual no siguem convidats a portar la creu; però l'alegria pasqual, perquè ve de Déu i no de nosaltres, pot coexistir amb el sofriment, donant-li un sentit nou. Per la creu a la llum (*per crucem ad lucem*), deien els antics.

L'alegria cristiana ha de vèncer la tristesa del món. En la nostra societat, angoixada per l'aflicció de la pandèmia, els cristians hem de manifestar l'alegria de la Pasqua, que es manifesta, sobretot, per la caritat. Els pecats contraris a l'esperança són la presumpció i la desesperació. La presumpció que ens en podem sortir sols, sense Déu i sense estar units. Menys la desesperació, que és creure que no hi ha solució. Quan els camins estan barrats, el Senyor obre davant nostre un camí nou, el de la fe i el de la caritat.

Visquem la joia pasqual. Que tinguem una santa i joiosa cinquantena pasqual fins a la Pentecosta plètòrica dels dons de l'Esperit.

Primera edició de les Jornades Gatzara de Barcelona (I)

AINA SERRA
Barcelona

El concert de Músiques de la Mediterrània al convent Sant Agustí de Ciutat Vella, a Barcelona, va ser, dissabte 20 de març al vespre, l'emotiu i simbòlic punt final de la primera edició de les Jornades Gatzara, organitzades per la Fundació Bayt Al-Thaqafa en xarxa juntament amb vint entitats i el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

Es tracta d'una cita cultural, amb la intenció de ser anual, que vol reivindicar tot allò que compartim les cultures àrab i catalana. Essencialment, és un espai de consciència ciutadana i en xarxa. En aquestes jornades vam gaudir de la multiculturalitat i vam dialogar sobre la importància de deixar enrere els prejudicis.

«El futur passa per aquesta Barcelona, que és estructuralment diversa. Cal reafirmar que tots som nosaltres», destacava Khalid Ghali, comissionat del Diàleg Intercultural i Pluralisme Religios, durant l'acte inaugural de les Jornades Gatzara, celebrat el dimarts 16 de març a l'Institut Europeu de la Mediterrània.

La conferència de Dolors Bramón, professora emèrita de la Universitat de Barcelona especialitzada en el món àrab, i la taula rodona sobre multiculturalitat amb la consultora, escriptora i activista Miriam Hatibi i l'escriptor, gastrònom i lingüista Pius Alibek, van ser una declaració d'intencions del que esperava als participants durant les jornades. Ho deia Alibek durant la seva intervenció: «Un món sense diversitat és un món molt avorrit.»

Es tracta d'un espai de consciència ciutadana que reivindica tot el que comparteixen les cultures àrab i catalana

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE
DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Imatge de Déu

Sempre m'he preguntat què vol dir que l'home ha estat creat a imatge de Déu.

M'arriba la pregunta en plena Pasqua, quan Crist ressuscitat es fa present als deixebles en la immediatesa del seu cos gloriós. Ja al segle II, sant Ireneu, un dels pares de l'Església més importants, parlava de la «carn glorificada» i es confrontava amb els heretges gnòstics, els quals menyspreaven la matèria i el cos. En Jesucrist ressuscitat veiem perfectament reflectida l'esperança de la nostra salvació amb un cos gloriós. Dit això, passem al tema de la imatge de Déu. No es refereix solament a l'ànima. De fet, l'antropologia bíblica és unitària i comprèn el cos i l'ànima. El tema de la imatge és més profund. Es refereix a la identitat de la persona, la qual no es concep de manera purament individualista (al contrari de la modernitat), sinó essencialment en relació amb Déu i els altres, en relació d'amor òbviament. És a dir, la persona només es realitza estimant Déu i els altres. Si no estimem, som com platerets que dringuen; no valem res. I aquí entra la identitat de Déu, que se'ns dona a conèixer en la Revelació: un Déu que és amor, des de sempre; i, per tant, comunió de vida i amor de les tres Divines Persones. Així, la Santíssima Trinitat és la clau de comprensió de Déu i de l'ésser humà, creat a imatge i semblança de Déu. Un altre element a tenir en compte és que Déu ens crea en Crist, ens va escollir en el Crist, en llenguatge bíblic, i això ja implica el cos, l'Encarnació del Fill de Déu. Com pot veure, l'antropologia bíblica fa la veritable valoració del cos en contrast amb certes antropologies modernes que exalcen el cos, però el condemnen a la destrucció, a l'anorreament més absolut. Només els cristians podem donar al nostre cos el seu veritable valor a la llum de Crist.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Gràcies, Cayetano

Cayetano Peláez del Rosal ha publicat un llibre titulat *Mi vida con los sintecho en Córdoba*, editat per l'Associació d'Amics de Priego de Córdoba, en el qual ens transmet, de manera càlida i entranyable, les seves vivències. Cayetano va acabar la carrera de mestre molt jove, als 21 anys, a l'Escola de Magisteri de Córdoba. Per oposició lliure va guanyar una plaça de mestre de Primària a Catalunya, on va desenvolupar diferents destinacions, fins que, per virtut de concurs de mèrits, es va traslladar a Barcelona. L'any 1979 va tornar a Córdoba i es va incorporar com a mestre a l'Escola Unitària del Centre de Fuensanta del Tribunal Tutelar de Menors, càrrec que va simultaniejar amb la direcció de l'editorial El Almendro.

Durant més de deu anys ha portat a terme una campanya lloable amb els sensesostre cordovesos, amb el lema «Col·labora i comparteix». I en la seva producció literària destaquen diferents llibres de relats, novel·la i poesia. La història comença així: «Un dia, passejant amb un amic per Córdoba, pel centre, em va cridar l'atenció la gran quantitat de gent que demanava als carrers de diferents maneres. N'hi havia que ho feien de genolls a terra, amb actitud suplicant, amb un got de plàstic a la mà, i s'estaven moltes hores en aquesta postura sense moure's.»

I, a partir d'aquesta «visió» de la pobresa i dels pobres, Cayetano es va llançar a l'aventura de «recórrer carrers i socórrer tanta gent que necessitava aliments».

El germà de Cayetano, Manuel Peláez, em va deixar el llibre perquè el comentés i el difongués. Ho faig amb molt de gust. Certament, Cayetano s'ho mereix. Juntament amb la seva tasca amb els sensesostre, al firmament de les matinades cordoveses, sempre brillava el seu «cor d'or».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

No sabem esperar

Educar els nostres infants i joves no significa donar-los tot allò que demanen. És ajudar-los a viure i transmetre els valors que porten dins i posar-los al servei dels altres. No podem pretendre tenir fills egoïstes, que tenen de tot i que mai no en tenen prou, sinó persones adultes que puguin oferir, acceptar, valorar, compartir. La gran quantitat de jocs de plasma que arriben als nens i joves a través de les pantalles els fa perdre la capacitat de fabricar somnis, i associen el plaer amb l'ordinador. Sense por d'exagerar, es pot preveure que l'ús excessiu de les pantalles bloquejarà moltes habilitats i virtuts que tots hem anat desenvolupant amb naturalitat, i que són imprescindibles per a la vida social i personal: calma, perseverança, constància, esforç... No sabem esperar, tot ha de ser ja, i més en els nens i joves.

Educar és també saber negar, ensenyar-los a renunciar, que els seus desitjos no poden ser immediats, per aprendre a estimar més i millor. El més important per a l'educació dels fills és l'estimació sincera dins del matrimoni.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Ave Maria

Ara que som al mes de maig, el mes de Maria per excel·lència, vull fer memòria i esment de les quatre aparicions prodigioses de la Mare de Déu, en carn mortal, reconegudes per l'Església. I, a més, també vull fer una salutació de lloança, d'honor i de glòria a la nostra Mare, dolça i entranyable.

La primera aparició de la Verge Maria, per ordre cronològic, va tenir lloc l'any 1830. La Mare de Déu del Marne, més coneguda com la Verge de la Medalla Miraculosa (París, 18 de juliol). La vident va ser la germana Caterina Labouré, novícia de la companyia de les Filles de la Caritat. Hi ha una estrofa meravellosa del pa-

re Enrique Ynglés que diu així: «La Verge anuncia, al món pecador, del cel un missatge, prodigi d'amor.» Impressionant. La segona aparició, també a França, l'any 1858, amb la Mare de Déu de Lourdes, amb divuit manifestacions a la vident Bernadette Soubirons. Ella sempre portava el rosari a les mans. La Verge li diu: «Jo soc la Immaculada Concepció.»

La tercera aparició va tenir lloc a Fátima, l'any 1917, a tres infants, avui beats, amb vuit manifestacions. En una d'elles, la Verge els diu: «Reseu el Rosari per aconseguir la pau al món.» A la qual cosa, humilment, jo afegiria, com un exemple tangible: «I així posar fi a la pandèmia i a altres xacres que ens assoten.»

I, a continuació, la quarta aparició de la Verge va tenir lloc l'any 1933, a la població belga de Banneux. «La Mare de Déu dels Pobres.» La vident era Mariette Beco, d'11 anys, amb cinc manifestacions. La Verge diu: «Aquesta font és per a totes les nacions. És per als joves.»

JOSEP VIDAL BORRÀS
Lleida

Un bàlsam setmanal

Cada dimecres recullo l'exemplar setmanal de *Catalunya Cristiana* a la seu de la revista i de Ràdio Estel. El format de la revista és molt manejable i el contingut, per a mi, és un bàlsam setmanal. Una dosi de religió i d'espiritualitat que em recomponen i que, seguint tècniques quasi de Kintsugi, donen valor a les cicatrius del dia a dia. Memorable l'article sobre el Kintsugi de Lluís Serra Llansana de fa un temps.

M'he acostumat a les seccions i als col·laboradors que hi escriuen habitualment. Per cert, Viqui, per molts anys, encara que sigui tard.

Quina meravella! No canvieu, si us plau. Les emissores, els mitjans estatals i les diferents conferències que vagin a la seva, però que no trenquin res del que funciona bé per aquí.

JAUME ESTRUCH
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Nou document del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya

Per la visibilització dels valors religiosos

«La pluralitat en què vivim, fruit de la globalització, és un dels majors reptes que ens trobem en el moment actual de la història. Dependrà no només de les institucions governamentals, sinó de cada ciutadà i ciutadana, i de les comunitats religioses a les quals pertanyen, que aquesta diversitat no sigui font de conflictes, sospites o crispacions, sinó ocasió de crear una societat humanament i espiritualment més rica i més ampla, capaç d'integrar els valors de cada identitat i pertinença religiosa en la causa comuna de la comunitat humana.»

Aquesta és una de les conclusions del document *Diversitat religiosa i mitjans de comunicació. Una expressió de la voluntat de diàleg*, que s'ha presentat recentment. N'ha estat l'artífex el Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa, òrgan de la Generalitat de Catalunya creat l'any 2011 amb la funció d'assessorar el Govern en l'àmbit religiós, caracteritzat per ser interdisciplinari, interreligiós i intergeneracional.

Un altre dels punts de la sinopsi del text posava en relleu el següent: «Aquesta atenció a la diversitat, que és, alhora, motor de convivència, és a la base de la convicció segons la qual les religions disposen d'un missatge a comunicar que depassa àmpliament el cercle dels seus propis adeptes i s'obre a deixar una empremta cultural a través de les seves aportacions. D'aquesta manera, uns mitjans de comunicació atents al dia a dia de les comunitats religioses presents a casa nostra visibilitzaran que els valors religiosos són patrimoni del conjunt de la societat.»

Es tracta del cinquè document elaborat pel Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa. «Aquest tipus de documents tenen com a missió oferir unes recomanacions i pautes d'actu-

ció, no vinculants, adreçades als poders públics, a les institucions religioses i a la ciutadania en general per tal de millorar la convivència social», va afirmar Xavier Bernadí, director general d'Afers Religiosos durant l'acte de presentació. I afegeix que «la Generalitat de Catalunya té molt present que l'àmbit religiós és una realitat molt important en la configuració de la societat».

Aquest nou treball es desenvolupa prenent de base els quatre documents ja publicats, que han aprofundit sobre les societats obertes, l'aportació de les tradicions religioses a la societat, l'hospitalitat com a deure i actitud espiritual i el lloc de les tradicions religioses i espirituals en el futur.

Valor i riquesa

El Dr. Francesc Torralba, president del Consell Assessor, va explicar que «en aquest document hem treballat la relació entre la diversitat religiosa i els mitjans de comunicació, tant els clàssics (premsa, ràdio, televisió), com la nova àgora digital (internet, xarxes socials). Ho hem fet de manera propositiva i positiva». Va subratllar que «la pluralitat religiosa és sempre un valor i una riquesa».

«Els mitjans de comunicació»,

Així mateix, va assenyalar «la hiperacceleració informativa actual; els mitjans de comunicació no viuen ja el dia a dia, sinó el minut a minut, la qual cosa condiciona molt l'ús comunicatiu». Marín va voler ressaltar que «els creients, com a ciutadans, són interlocutors vàlids per a tot tipus de temes, no només en matèria religiosa».

Pel que fa als llibres d'estil dels mitjans de comunicació i als codis dels col·legis professionals, el document observa que hi ha uns principis bàsics a l'hora de tractar el fet religiós: «El respecte a la pluralitat religiosa, l'esforç per evitar simplificacions en forma d'imatges estereotipades, el recurs a una terminologia precisa, la distinció entre les creences i la seva interpretació cultural i el coneixement bàsic de les religions (textos sagrats, història, símbols, litúrgia...)».

Finalment, el document *Diversitat religiosa i mitjans de comunicació. Una expressió de la voluntat de diàleg* dona a conèixer una sèrie d'orientacions. Per exemple, «és aconsellable que els professionals de la comunicació assessorin les comunitats religioses sobre la lògica dels mitjans, els seus criteris de selecció de notícies i, en general, a aprendre a fer comprensible el seu missatge al conjunt de l'audiència».

O aquesta altra: «Convé presentar la diversitat religiosa com una oportunitat de convivència i no perdre de vista tants exemples quotidians de col·laboració mútua entre creients de diverses tradicions.»

argumenta el text, «han de reflectir, de forma equilibrada i imparcial, la pluralitat que caracteritza la nostra societat. S'evitaria, així, proporcionar una imatge esbiaixada de la societat perquè es donaria veu a totes les opcions i no només als subjectes prou forts per operar en els mercats comunicatius.»

Més endavant, s'hi destaca que «els mitjans de comunicació han de tractar el fet religiós com un dels elements de la pluralitat que configura les societats democràtiques. Fent-ho així contribueixen al coneixement de les opcions religioses presents a casa nostra, al respecte d'aquestes i, per tant, a la convivència».

El Dr. Francesc Xavier Marín, relator del document, va parlar del desdibuixament de la distinció entre emissors i receptors en un context de gran complexitat informativa. «La línia entre emissor i receptor —va dir— cada cop està més difuminada. Tots podem esdevenir emissors, la qual cosa genera una potencial confusió.» També va manifestar que «és important el vincle de confiança que s'estableix entre els emissors i els receptors de la informació religiosa» i va apostar per una relació basada en «uns criteris clars, concrets i operatius».

El fet religiós, clau per a la configuració de la societat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

ENRIC FRIGOLA

Responsable de programació de
Ràdio Estel

L'audiència de Ràdio Estel

Ràdio Estel va néixer fa gairebé trenta anys per tal de donar cobertura a un aspecte del panorama informatiu fins aquell moment inexistent: la divulgació, des d'una perspectiva humanista i cristiana, de tots aquells valors presents a la nostra societat i dels quals ningú no se n'ocupava, així com aquella informació de l'Església catalana i universal que era interessant donar a conèixer per la seva importància i el seu missatge. Evangelitzar a través de les eines que permet un mitjà de comunicació tan popular com la ràdio, sense caure en l'adoctrinament.

Des de bon començament, la graella de programes de caire espiritual i religiós ha estat la columna vertebral a l'entorn de la qual s'han anat configurant els diversos estils de programació que Ràdio Estel ha programat al llarg dels anys, l'audi-

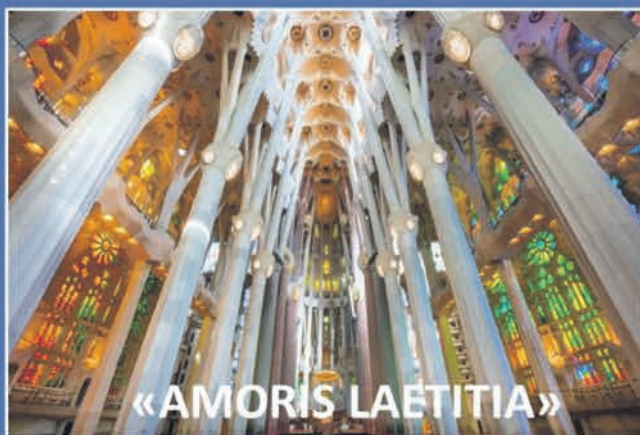
ència dels quals ha anat variant al llarg d'aquestes quasi tres dècades d'existència. Les tres onades d'estudi anuals (dues l'any passat per la pandèmia) permeten a les emissores de ràdio saber amb un cert grau de veracitat el nombre d'oients i la seva distribució per comarques. I és en aquest aspecte on més excel·leix la «parròquia» de la nostra emissora. 35.000 oients ha estat l'audiència acumulada durant els trenta dies previs a la publicació de l'enquesta, una dada lleugerament superior a les de l'any passat, una xifra que no té en compte els nostres oients andorranos. Però hi ha dos aspectes més que considerem important destacar de les dades que ens facilita l'AIMC, l'organisme encarregat de fer les enquestes: la fidelitat dels nostres oients a les emissions de caràcter religiós, sobretot les transmissions de la santa missa, que retenen una part molt important del nombre d'oients esmentat. La vocació de servei de Ràdio Estel, sobretot ara, quan la pandèmia ha capgirat molts dels nostres costums, es mostra més que mai necessària i positiva. I encara una altra dada. Els millors resultats són els atribuïts a les franges de programació on s'emet la santa missa, tant la de Montserrat els diumenges a les onze del migdia, com la de la catedral de Barcelona i la basílica de la Mercè, a un quart de vuit del vespre, cada dia de la setmana.

L'altre punt que volem destacar, per significatiu, és que per primera vegada en la seva història, els estudis de prospectiva han detectat que les emissions de Ràdio Estel s'escolten en més de la meitat de les comarques catalanes, cosa que fins ara no passava. El nostre missatge, doncs, es va estenent cada cop més a tot el país, deixant d'estar centrat només a les comarques amb més població i properes a Barcelona.

La nostra no és una audiència de grans xifres, però és fidel i agraïda. Augmentar-la cada cop més, però sense perdre la nostra manera de fer, tranquil·la, serena, gens estrident i ampliar encara més el nostre radi d'acció a totes les comarques catalanes són, ara com ara, dos dels nostres objectius més importants.

Les emissions de Ràdio Estel s'escolten en més de la meitat de les comarques catalanes, cosa que fins ara no passava

8

LA CULTURA INDIVIDUALISTA dificulta el lliurament mutu dels esposos

Francesc ha fet seva la reflexió dels Pares sinodals en afirmar que la cultura individualista exagerada posa en risc les relacions entre els membres de la família i la seva estabilitat.

«Ens ha de preocupar el creixent perill d'un individualisme extrem que debilita els vincles familiars i acaba per considerar cada membre de la família com una illa. De vegades això provoca que la personalitat de cadascú resti configurada pels propis desitjos, que són considerats absoluts.

En efecte, les tensions causades per una cultura individualista exagerada, obsessionada per la possessió i el plaer, condueixen a la intolerància i a l'agressivitat en el si de les famílies.

A aquestes tensions, podríem afegir-hi el ritme de vida actual, l'augment de l'estrès i l'organització social i laboral, que són factors culturals que dificulten l'adopció de decisions permanents.

També ens trobem amb incerteses i ambigüitats àmpliament esteses. Per exemple, amb raó valorem un personalisme que opta per l'autenticitat com a actitud oposada a un mer conformisme. Aquesta autenticitat pot afavorir l'espontaneïtat i el bon ús dels dons rebuts; però, si no s'orientés adequadament, podria fomentar actituds de permanent suspicàcia, temor del compromís, egoisme i arrogància. Això no seria positiu en absolut.

La llibertat per escollir permet projectar la pròpia vida i fer rendir al màxim la nostra capacitat. Però si aquesta llibertat no té objectius nobles i disciplina personal, degenera en la incapacitat de donar-se generosament als altres. De fet, en els països on disminueix el nombre de matrimonis, augmenta el nombre de persones que decideixen viure soles, o bé passar anys juntes sense cohabitar.

També podem destacar una lloable preocupació per la justícia. Però si aquesta preocupació no s'orienta adequadament, pot convertir els ciutadans en clients egoistes que estan únicament interessats en la prestació de serveis» (AL 33).

Aquesta és la realitat. L'afany de satisfer els propis desitjos, i la manca d'interès per sortir al pas de les necessitats dels altres, condueixen a l'individualisme i a l'aïllament de les persones, i debiliten els vincles familiars. En el matrimoni, el 'nosaltres' sempre ha de prevaler per sobre del 'jo'.

«Quan tots aquests factors afecten la nostra manera de concebre la família, aquesta es pot convertir en un lloc de pas, només útil mentre interessa; o bé en un àmbit en el qual es poden reivindicar drets, mentre els vincles queden sotmesos als continus canvis dels desitjos personals i de les circumstàncies. [...]

En aquest context, l'ideal del matrimoni, que implica un compromís d'exclusivitat i d'estabilitat, acaba sent arrasat quan sembla inútil o massa exigent. El temor de la soledat i el desig d'estabilitat i de fidelitat conviuen amb el temor d'una relació que podria dificultar l'assoliment de les aspiracions personals» (AL 34).

Aquesta és la raó per la qual avui alguns joves prefereixen no parlar de contraure *matrimoni* i, en canvi, es limiten a *convivre*. Per tal de justificar aquesta opció, argumenten que el matrimoni no és res més que un simple costum que va poder tenir sentit en altres èpoques, però que ara 'ja no toca'. Davant d'aquesta realitat, la invitació de Francesc és clara: no podem dissimular allò que creiem, perquè ens enganyàrem; i, a més a més, també enganyàrem els altres.

«Com a cristians no podem renunciar a la defensa del matrimoni simplement per no anar en contra dels gustos actuals, o per l'afany de seguir la moda, o per no ser capaços d'impedir els fracassos humans i morals. Si calléssim, privaríem el món d'uns valors que podem proposar i hem de proposar.

Però no té cap sentit limitar-nos a denunciar retòricament els mals actuals, com si amb això poguéssim canviar alguna cosa. Tampoc no serveix de res pretendre imposar normes per la força de l'autoritat. **Ens cal fer un esforç més responsable i generós, i presentar les raons que justifiquen l'opció pel matrimoni i la família.**

D'aquesta manera ajudarem els homes i les dones a respondre a la gràcia que Déu els ofereix» (AL 35).

- Quines raons addueixen els qui avui afirmen que el *matrimoni* és cosa del passat? Quins avantatges descobreixen en altres tipus de convivència que eviten compromisos no desitjats?
- Quines raons tenim per optar per un matrimoni que sigui estable i exclusiu, encara que condicioni la nostra llibertat?

El volum de lava que eixia del cràter era de prop de deu metres cúbics per segon.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

L'erupció del volcà Fagradalsfjall d'Islàndia

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Quan a *Catalunya Cristiana* el 21 de març apareixia el nostre article sobre Islàndia i els seus volcans, ja feia dos dies que s'havia produït l'inici d'una nova erupció extraordinària en aquesta gran illa. Es va veure el començament de la sortida de lava del volcà Fagradalsfjall a les 20.44 del dia 19. De seguida hi va haver un flux molt fort. El càlcul donava que el volum de massa pastosa que eixia del cràter era de prop de deu metres cúbics per segon. I per això la primera sensació d'alguna gent va ser de pànic, però aviat es va veure que, tal com anava tot, no hi havia perill per a la població.

Aquest volcà es troba a trenta quilòmetres de la capital i més a prop només hi ha un poblet de pescadors, Grindavik, que resta fora de la direcció del corrent eruptiu. La cosa es va veure grossa perquè també hi havia hagut un preavís amb moviments sísmics. El primer terratrèmol premonitori va ser el del 5 de febrer, que va arribar a la intensitat de 5,7 a l'escala de Richter. I en seguiren molts més, ja no tan intensos, fins a centenars de petits sismes. Però la situació no va ser perillosa i les úniques precaucions que es prengueren van ser de tallar el trànsit d'algunes carreteres.

La notícia va córrer de seguida i va atraure l'atenció de molts tu-

ristes, que van anar a Islàndia en gran quantitat. Només se'ls exigia un passaport de vacunació del Covid-19. Van passar de centenars els qui hi acudiren, i potser del miler, com a curiosos visitants. Això de veure com flueix la lava d'un volcà és un espectacle digne de contemplar. I més en aquest cas, que era un flux tranquil perquè no hi va haver cap explosió. Tot es realitzava amb suavitat. Hem trobat escrit que fins i tot hi va haver algú que va voler escalfar-se la minestra amb la lava.

Ignorem com ha acabat aquest esdeveniment. Només podem dir que va durar setmanes llargues. Podria ser que encara ara continués en menor intensitat. Els científics hi han trobat una bona ocasió de progressar en el coneixement de les erupcions volcàniques, i així saber millor el que hi ha i què hi passa a les capes subterrànies del magma terrestre. Nosaltres només hi direm que és bo conèixer millor el planeta on Déu ha col·locat la humanitat i ens congratulem que ho aconseguixin.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

GENT DE CASA

Eduard Junyent i Subirà

Sacerdot, arxiver, historiador, poeta, acadèmic... Un veritable erudit del segle XX que continuava la tradició dels clergues il·lustrats del segle XIX. Així era Eduard Junyent i Subirà. Mossèn Junyent va néixer a Vic el 18 de setembre del 1901. Va estudiar al Seminari de Vic i va ser ordenat sacerdot el 15 d'agost del 1926. Va marxar a Roma a estudiar a l'Institut Pontifici d'Arqueologia Cristiana, on va romandre fins al 1930, quan es va doctorar.

Retornat a Vic i fascinat per l'art i l'arquitectura, va incorporar-se com a conservador amb Mn. Josep Gudiol, el qual, des del 1898, havia fet una tasca extraordinària al Museu Episcopal de Vic; arran de la seva mort, l'abril del 1931, mossèn Junyent el va substituir. També es va fer càrrec de l'Arxiu de la Ciutat. Del 1932 data el seu llibre *La basílica del monestir de Santa Maria de Ripoll*.

Durant la guerra civil, amagat els primers mesos, va poder fugir el març

del 1937 a Roma, on va obtenir la càtedra d'arquitectura cristiana, a la mateixa institució on havia estudiat. Va romandre a Roma fins al curs del 1941. Novament a Vic, des del 1944 dirigiria l'Arxiu Capitular, seria el canonge arxiver de la catedral i dotà el museu d'un nou edifici més ampli i adequat; també va ser professor del Seminari.

El 1963 apareixia el llibre *L'arquitectura religiosa a Catalunya en època carolíngia*, que era el seu discurs d'entrada a la Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona. També va formar part d'altres organismes: la Reial Acadèmia de la Història, amb seu a Madrid; la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts Sant Jordi o l'Institut d'Estudis Catalans.

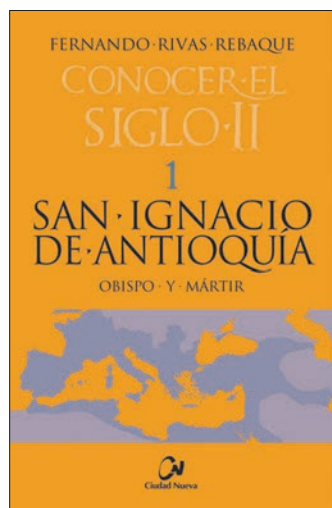
Tota una vida ordenant documents als arxius i col·leccions als museus. Mai no va descurar la divulgació del patrimoni, en especial el vigatà; va elaborar nombrosos treballs i petites guies sobre el patrimoni arqueològic i monumental d'Osona. L'any 1978 va ser nomenat doctor *honoris causa* de la Facultat de Teologia de Catalunya. Abans, el 1976, li havien atorgat la Medalla d'Or de Vic i la Medalla d'Or dels Amics dels Museus.

El Dr. Junyent, prelat domèstic de Sa Santedat des del 1953, estava darrere de moltes iniciatives culturals i literàries de l'època. Fou capellà del convent de les Carmelites d'El Escorial de Vic, va participar a les festes literàries clandestines de Cantonigròs, va ser promotor d'exposicions...

Mossèn Junyent moria a Vic el 20 de novembre del 1978. La seva immensa labor no s'estroncà. Entre el 1980 i el 1996 va aparèixer la seva obra inèdita el *Diplomatari de la catedral de Vic*, sis-cents cinquanta documents relatius a la seu vigatana pertanyents al període entre el segle IX i XI. El Dr. Ramon Ordeig, entre altres persones, va tenir cura que la seva obra acabés veient la llum.

Mossèn Junyent va ser un veritable erudit del segle XX.

FERNANDO RIVAS REBAQUE

San Ignacio de Antioquia

Obispo y mártir

Ciudad Nueva, 2020, 464 pàg.

En aquesta col·lecció Conocer el Siglo II, quatre autors (Ignasi, Justí, Ireneu i Climent) i quatre ciutats (Antioquia, Roma, Lió i Alexandria) ens ajudaran a descobrir la realitat del cristianisme en aquest període, sens dubte un dels més fascinants en la història de l'Església.

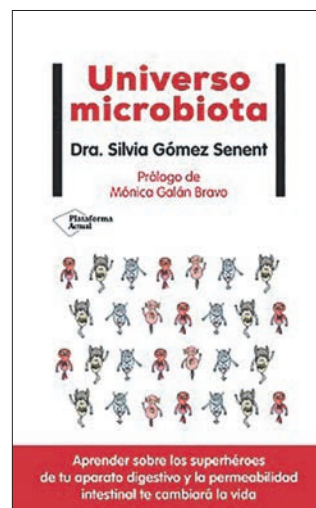

JAVIER MELLONI

De aquí a Aquí / Doce umbrales en el camino espiritual

Kairós, 2021, 256 pàg.

Aquestes pàgines recullen l'experiència del mateix autor. D'altra manera no podrien haver estat escrites. Però Javier Melloni també recorre amb profusió al llegat de les diferents tradicions religioses i espirituals, i ens ofereix un text ple de suggeriments per perforar la superfície de la nostra vida i arribar al fons que sosté el que és Real.

DRA. SILVIA GÓMEZ SENENT

Universo microbiota

Plataforma, 2021, 344 pàg.

Una cèl·lula envellida envia senyals a les altres cèl·lules que l'envolten i els provoca una inflamació. Aquestes alarmes incessants poden ser la causa de malalties cardiològiques, respiratòries, articulars i digestives. Si voleu prolongar la vostra salut, heu de prevenir aquesta inflamació crònica.

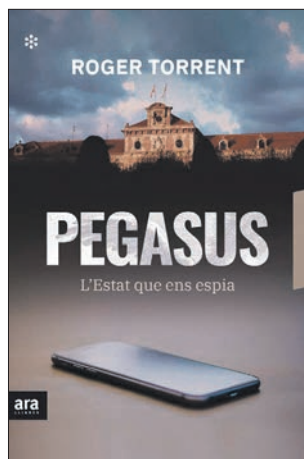

JAUME CABRÉ

Consumits pel foc

Proa, 2021, 192 pàg.

L'Ismael no ha tingut una infantesa gens fàcil, però ha pogut estudiar i es guanya la vida com a professor de llengua i literatura. Un dia, per atzar, es retroba amb una antiga veïna i a poc a poc comencen a intimar. Una història subjugadora, uns personatges amb clarobscur inquietants i sorpreses d'alt voltatge literari que fan de la lectura un plaer irresistible.

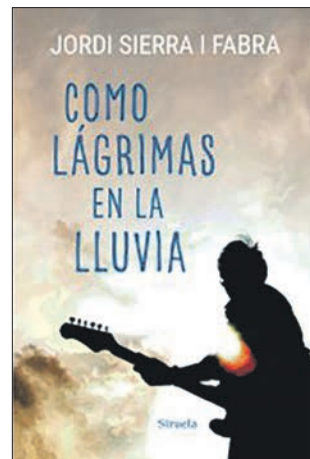

ROGER TORRENT

Pegasus / L'Estat que ens espia

Ara Llibres, 2021, 216 pàg.

6 de juliol. Un correu inquietant entra a la bústia del gabinet del Parlament. El periodista que l'envia desvela que el president, Roger Torrent, ha estat víctima de ciberspionatge: el seu mòbil ha estat infectat per un programa anomenat Pegasus. Es destapa així una trama de conspiració que ens demostra com de vulnerables podem ser quan violen la nostra intimitat.

JORDI SIERRA I FABRA

Como lágrimas en la lluvia

Siruela, 2021, 240 pàg.

La Grace és la filla adolescent de Leo Calvert, una llegenda del rock. Els seus fans visiten la seva tomba on li rendeixen tribut. Un d'ells és Norman, un jove cantautor que tracta d'escriure sobre la vida del seu ídol. Una novel·la que ens parla de la condició humana, del fracàs i de l'èxit i, sobretot, de l'amor com a redempció. Premi Lazarillo 2019.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

De gran vull ser mestre...

L'obra *Classe*, de la dramaturga Iseult Golden i el dramaturg David Horan, és com un pack de tres obres en una. I no pas per la durada —hora vint aproximadament— sinó pel contingut. És la història d'un mestre vocacional, Ray McCafferty (Pol López), que deixa la feina en una escola del centre de Dublín per anar a un barri perifèric amb un alumnat que és, diu ell, «genial» però amb algunes famílies que sovint faciliten el conflicte.

És també la història d'en Brian i la Sarah (Pau Roca i Carlota Olcina) pares del Jayden (9 anys), que porten cinc mesos separats —és provisional diu Brian, és definitiu diu Sarah—; ella, dependent en una carnisseria; ell, ex-mecànic entès en cotxes i ara taxista. I és encara la història d'en Jayden (Pau Roca) i la Kaylie (Carlota Olcina), les dues criatures de 9 anys, companys d'escola, que s'estimen i s'odien a la vegada, que es treuen els drapets al

sol com dos veïns adults de cases unifamiliars de barri obrer irlandès i que fan junts hores de reforç amb el seu mateix mestre, McCafferty.

I com es combinen totes tres obres en una amb els tres mateixos intèrprets? Pau Carrió, el director del muntatge, fa una fusió entre els pares de Jayden i les dues criatures de les hores de reforç només amb un gairebé imperceptible canvi d'il·luminació que porta la imaginació dels espectadors d'un espai a un altre. El mestre McCafferty sempre és el mateix, hi és i no hi és, surt i entra, se'l veu feliç entre treballs per corregir, esborradors, guixos i pissarra, o se'l veu frustrat per alguna cosa que passa mentre rep visita a l'hora concertada els pares de Jayden per parlar del que la criatura necessita perquè no perdi el curs.

I ja no hauríem de dir res més, perquè *Classe* és d'aquelles obres que tenen guspira, tenen sorpresa, tenen un gir en el moment menys pensat, que tenen un regust agredolç, massa agredolç si comencem a comparar les situacions que s'hi expliquen a vegades tan semblants a les que viuen dia a dia desenes de mestres i mestresses d'escola, sovint oblidats i també maltractats en el seu heroic paper de fer una societat del futur mínimament sana i estètil de marginació i de falta d'oportunitats per a tothom, vinguin d'on vinguin. *Classe* també és el mirall d'una altra mena de classe, una classe social que ha de maldar per espolsar-se del damunt els prejudicis que arrossega.

L'actor Pol López interpreta el paper d'un mestre vocacional irlandès a l'obra «Classe» de La Villarroel.

© Kiku Piñol

AMB BON HUMOR

«CLASSE»,
d'Iseult Golden i David Horan
TRADUCCIÓ: Pau Carrió
INTÈRPRETS: Pol López,
Carlota Olcina i Pau Roca
Sixto Paz Producciones
DIRECCIÓ: Pau Carrió
La Villarroel, Barcelona.
Fins al 9 de maig

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Història de la indumentària medieval

MONTSE AYMERICH BASSOLS

La moda a la Catalunya del segle XIV
Retalls de la vida medieval
Llibres de l'Índex, 2018, 302 pàg.

Els antics habitants de la Catalunya medieval no només es vestien per tal de protegir-se de les inclemències del temps i de les mirades impúdiques, sinó que, alhora, llur roba o vestimenta adquiria una dimensió simbòlica, emocional i estètica que marcava la vida quotidiana i festiva dels homes i dones medievals puix que l'ornamentació i tipus de vestimenta assenyalava les jerarquies socials i, sobretot, les condicions vitals que la roba s'encarregava de visualitzar: monjo, donzella, maridada, vídua...

Fou en començar el segle XIV que, arreu d'Europa, es produïren unes transformacions en la indumentària que comportà nous dissenys i innovadors brodats, juntament amb una nova i luxosa ornamentació que palesava que la «moda» havia arribat i que s'instal·lava a Europa. A Catalunya, moltes d'aquestes innovacions en la vestimenta penetraren a través de França, Itàlia i Flandes i, ben aviat, haurien d'originar algunes disposicions civils i eclesiàstiques per tal de regular les modes. Poblacions com ara Barcelona (1331), Solsona (1336), Cervera (1344), Mallorca (1384) i posteriorment Bagà i Berga, dictaren ordinacions enfocades a regular d'ús de la roba —sobretot femenina— i fou a redós de les esmentades viles i ciutats on es regulà la utilització de les pells en la indumentària i, sobretot, es volgué limitar, des de les autoritats municipals, els excessos de les noves modes en detriment dels interessos dels comerciants, sastres i brodaters.

La incorporació de les noves modes a Catalunya és esbrinada per l'autora al llarg d'aquesta excel·lent monografia a través de l'anàlisi de fonts literàries i, sobretot, d'inventaris, testaments i capítols matrimonials i, també, de nombrosos retaules (d'Arnau i Ferrer Bassa, Lluís Borrassà, Jaume Cabrera, Bernat Martorell, Jaume i Francesc Serra, del Mestre de Rubió, del Mestre de Sixena, entre d'altres) on hi percep el detallisme de la plasmació de brodats, sabates daurades, cotes i gipons que es vestien a la Catalunya medieval.

Felicitem l'autora per tan valuosa contribució a l'estudi de la vida quotidiana de la Catalunya del segle XIV i, de retop, a la història de la indumentària medieval.

RAUXA

Veniu i veureu

«Veniu i veureu», els va dir, i ells el van seguir i van veure. Més ben dit, el van veure tal com és. Hi van anar sense conèixer-lo, sense saber exactament què els oferiria; ni ells mateixos sabien ben bé què esperaven quan ho van deixar tot per caminar rere el desconegut. Més encara, ignoraven del tot d'on venia aquell foraster i on anava. Aquell home els va cridar pel seu nom sense cap més explicació: no va detallar cap estratègia, no els va assegurar que aquella empresa s'albirava fàcil, segura i exitosa. Qui amb dos dits de front es fiaria d'algú així? No és la cosa més forassenyada del món aquest «veniu» sense abans haver vist res? Qui faria un sol pas si abans no ha pogut comprovar cap on va el camí? I vet aquí que és justament aquesta confiança total, sense recel de cap mena, el que ell no es cansa de demanar-nos. Prou que sentim la seva veu, però ens fem els sords.

Sense saber-ho, hem estat criats en la suspicàcia. Al capdavall, el dia a dia no para de donar-nos proves a cabassos que el mal campa a plaer en aquest món nostre. Malpensa i l'encertaràs, ens diem. I així ens hem arribat a creure que la suspicàcia és senyal d'intel·ligència, que només els idiotes confien i creuen en el bé. Però a força de desconfiar, d'afinar els sentits per esbrinar on s'amaga el parany o la mentida, hem educat la mirada perquè només detecti la maldat. I ara resulta, oh sorpresa, que vivim immersos en la tristesa i l'amargor... La bona notícia, diguin el que diguin, és que el bé existeix i governa el món. Només que ja no som capaços de veure'l. Per adonar-nos que tenim el bé permanentment davant nostre hem de retrobar la innocència de quan érem petits, quan amb la mirada neta detectàvem el bé a tot arreu. Aquesta segona infància ens permetrà reposar i, amb tranquil·litat d'esperit, seguir-lo allà on ell vagi.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 3 de maig**, a les 19.00, conferència dels Dilluns dels Drets Humans *Tecnologia: eina de llibertat o de control social?*; el **dissabte 8**, a les 10.00, reflexió *Qüestions d'ètica contemporània* amb Margarita Mauri. Més informació: tel. 933 172 338.

JESUÏTES

El **dijous 6 de maig**, a les 20.30, contemplació ignasiana guiada a l'església dels jesuïtes del carrer Casp de Barcelona.

PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA

El **divendres 7 de maig**, a les 20.45, Escola de Pregària amb els salms (c/ Consell de Cent, 112 - Barcelona).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 8 de maig**, a les 19.00, audició musical del cor Lerània (c/ Anglí, 55 - Barcelona).

AMICS DEL'ORGUE DE LES CORTS

El **diumenge 9 de maig**, a les 18.00, concert de Pasqua amb Hèctor del Buen a la parròquia de Santa Maria del Remei de les Corts de Barcelona.

CATECÚMENS

El **diumenge 9 de maig**, a les 18.00, catequesi del bisbe amb els catecúmens sobre l'evangeli de Marc a l'església de Sant Sever (c/ Sant Sever, 9 - Barcelona); a les 19.15, eucaristia a la catedral. Més informació: tel. 620 030 530.

Lleida

VOCACIONS

El **dissabte 8 de maig**, a les 19.00, vetlla de pregària per les vocacions a la capella del Seminari de Lleida (IREL).

Sant Feliu de Llobregat

MONTSERRAT

El **dissabte 8 de maig**, a les 9.00, celebració dels 50 anys de Trobades d'Animadors de Cant a Montserrat. Inscripcions: www.trobadesanimadorsdecant.cat.

Solsona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 8 de maig**, a les 11.30, visita guiada al santuari de la Mare de Déu de Falgars amb Maria Garganté. Inscripcions: reserves@cataloniasacra.cat.

Tarragona

PASTORAL DE LA SALUT

El **dissabte 8 de maig**, a les 10.00, jornada diocesana de Pastoral de la Salut amb la ponència *En aquest temps de pandèmia: cuidem-nos mútuament* amb Mn. Joan Bajo a la parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona. Presideix l'arquebisbe Joan Planellas.

Terrassa

MARE DE DÉU DEL ROSER

El **diumenge 2 de maig**, a les 12.00, Mons. Josep Àngel Saiz presideix la missa a la parròquia de la Mare de Déu del Roser de Cerdanyola del Vallès amb motiu de les festes del Roser de Maig.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 14 al 16 de maig**, recés de Pentecosta *L'alenada de l'Esperit* amb David Guindulain. Més informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els responsables del món financer col·laborin amb els governs per regular els mercats financers per protegir els ciutadans del seu perill

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Noemí Cortès, Agustí Codinach, Enric Frigola, Jordi Gaya, Antonio Gil, Joan Guiteras, José Miguel Hernández, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, M. C. Orduña, Joan Pallarès, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Rafael Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

IGNASI MIRANDA

En el que portem d'any ja han mort 47 persones que intentaven arribar en pastera a les illes Canàries des de la costa africana. Jesús Alberto González, delegat de Migracions de la diòcesi de Tenerife, lamenta que governs i autoritats no facin prou per donar sortida a una realitat que va contra els drets humans i perjudica l'arxipèlag.

Al novembre passat, els bisbes de les diòcesis de Canàries i Tenerife feien públic un comunicat, coincidint amb la celebració de la Jornada Mundial dels Pobres, en què animaven a «prendre consciència de la situació de pobresa i vulnerabilitat que viuen aquestes persones que arriben a les illes i, especialment, a treballar conjuntament tota la societat perquè experimentin l'acollida, l'atenció i el respecte que mereixen com a persones humanes». Com està ara la situació?

La situació continua sent preocupant. En aquell moment, al novembre, la imatge era la del Moll d'Arguineguín col·lapsat per moltes persones que estaven en situació indigna. Ara continuen arribant embarcacions. S'han comptabilitzat 47 morts, però n'hi ha molts més, no sabem quants, que han mort a la travessia marítima. Ara, el que és més preocupant és el que viuen els centres que s'havien preparat com a campament per a la primera acollida temporal d'estrangers. Són espais molt grans. L'Església, juntament amb les entitats socials, coincideixen a dir que la resposta és inadequada. Les persones migrants arriben a Canàries pensant que ja es troben al continent europeu, però des de finals del 2020 hi estan bloquejades, amb la impossibilitat de seguir la seva ruta, i això malgrat que moltes tenen família o amics que els podrien facilitar una via d'integració. Aquesta situació les deixa sense possibilitats i amb molta incertesa, cosa que genera un gran dolor i frustració. L'anomenat Pla Canàries, que apostava per la creació de centres de retenció de persones, no és la solució ideal, ni de bon tros.

Aquest és un problema logístic greu per a les Canàries?

Jesús Alberto González, delegat de Migracions de la diòcesi de Tenerife

«Les Canàries no poden ser un mur de contenció de migrants»

Sí. Ara a l'illa de Tenerife, hi ha dos centres d'aquestes característiques, en forma de campament, que superen el miler de persones. Algun pot acollir més de 2.000 migrants. I es troben a San Cristóbal de la Laguna, al'àrea metropolitana, en una de les antigues zones de casernes. Jo soc molt crític amb aquests espais. Tot i que s'ha fet una inversió i que el ministre, per exemple, ha dit que el recinte compleix amb els estàndards més alts que hi ha a Europa per a aquest tipus de centres, en realitat no és així. Preocupen sobretot les persones, perquè les hem de posar al centre. No són delinqüents, i només han comès una falta administrativa: haver entrat de manera irregular al nostre país. Hem de donar una resposta com a societat per tractar i acollir dignament aquests éssers humans, encara que sigui en la fase d'emergència, perquè l'estat

en què es troben és molt indigne.

Diumenge 11 d'abril van morir quatre ocupants d'una pastera que anava a la deriva, a 120 milles al sud de l'illa d'El Hierro. Què se'n sap, de les circumstàncies d'aquest naufragi?

El Hierro és l'illa més occidental, la més endinsada a l'oceà. Això fa pensar que, si hi ha embarcacions que arriben fins a aquest punt, moltes altres probablement s'hi estan perdent. Aquestes lamentables circumstàncies són fruit de les màfies que trafiquen amb les persones i amb la seva desesperació. Espero que la ciutadania, que està criticant aquesta situació amb claredat, sigui capaç d'incidir en els responsables perquè canviï la dinàmica. Les Canàries no poden ser un mur de contenció de migrants, i això ho han d'entendre les autoritats de l'Estat i de la Unió Europea.

No és un impost a la teva furgo

És un impost al CO₂ per preservar les excursions a la muntanya

Tots els que tenim vehicle tenim un compromís amb el medi ambient.
Amb l'impost al CO₂ fomentarem la mobilitat sostenible, l'energia
renovable i la preservació del medi natural. Gràcies a aquesta nova mesura,
millorarem la salut de les persones i lluitarem contra l'emergència climàtica.

Informa-te'n a impostco2.gencat.cat

#SeuimGaudint

Catalunya
2030

Generalitat
de Catalunya